

NARODNI LIST

Štampa vsak četrtek; ako je to dan praznik, pa dan poprej. — Se pošiljate (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: »Narodni List« v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta 8. v. 8.

»Narodni List« stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: »Narodni List« v Celju.

Občinsko gospodarstvo v Petrovčah pred celjsko poroto. — Tožitelja Fr. E. Fridrich in Koren ml. — v resnici obtoženca. — Urednik Vekoslav Spindler popolnoma oproščen.

Med ogromnim navalom občinstva iz Celja in okolice, iz Petrovč in drugod se je vršila minola dva dneva, v ponedeljek in torek, pred porotnim sodiščem v Celju zanimiva in vroča bitka: porotna razprava zoper urednika »Narod. Dnevnika« in »Narodnega lista«, Vekoslava Spindlerja, vsled obtožbe s strani gg. Fr. E. Fridricha, obč. odbornika in načelnika krajnega šolskega sveta v Petrovčah in Korena ml., županovega sina iz Petrovč; prvi je tožil zaradi prestopka razžaljenja časti, drugi pa zaradi pregreška zanemarjanja uredniške dolžnosti.

Zgodovina.

Zgodovina cele zadeve je kratko sledeča:

V »Narodnem Dnevniku« z dne 5. marca t. l. je bil objavljen pod naslovom »Občinske volitve v Petrovčah« dopis, v katerem se je očitalo Fridrichu, da nerealno in neekonomsko gospodari oziroma razpolaga z denarjem krajnega šolskega sveta v Petrovčah, da je v več slučajih oškodoval gospodarske interese občine Petrovče (v zvezi z županom Korenom) s tem, da si je dal od občine dajati nagrade v obliki popusta raznih kazni in davkov, ki bi jih bil moral plačati v občinsko blagajno, da si je dal tudi obč. lov oddati od obč. odbora kar pod roko za nizko ceno itd.

V »Narodnem Listu« z dne 3. marca t. l. pa je bil pod naslovom »Brezvestno gospodarstvo z občinskim denarjem v Petrovčah« objavljen dopis, v katerem se je govorilo o tatvini občinskega denarja iz občinske blagajne l. 1902., in se je obdolžilo županovega sina Korena ml., ki je l. 1905. okradel cerkvene pušice in bil obsojen, da bi bil tudi to tatvino on izvršil.

V pojasnilo, zakaj so se dotični članki objavili, še pripominjamo, da se je takrat bil med naprednimi petrovškimi kmeti in med tam gospodujočo klerikalno kliko, kateri na čelu stojita baš Fridrich in Koren (župan), hud boj za gospodarstvo v občini povodom bližajočih se občinskih volitev. Kar je pisal »Nar. Dnevnik« ozir. »Nar. List«, je bilo pisano na podlagi aktov deželnega odbora.

Po izvršenih volitvah sta se gg. Fridrich in Koren ml. spomnila, da bi se morala čutiti žaljena po dotičnih člankih in sta vložila po dr. Benkoviču ovadbo in pozneje tudi obtožbo zoper urednika Vekoslava Spindlerja, in sicer prvi zaradi razžaljenja časti, drugi pa zaradi zanemarjanja dolžne uredniške paznosti, to pa zaradi tega, ker je urednik Spindler pri drugem zaslišanju iz gotovih razlogov izpovedal, da dotičnega članka ni bral, dočim je par dni pred obravnavo (in sicer še predno je zasebni obtožitelj obtožnico vložil) in pri razpravi sami izjavil, da je oba članka čital in da prevzema za vse trditve popolno odgovornost.

Dokaz resnice.

Spindler, ki ga je zastopal odvetnik g. dr. Vekoslav Kukovec, je po svojem zastopniku podal obsežen dokaz resnice. Zaslišalo se je gotovo nad 50 prič, predlaganih deloma od tožiteljev, deloma od obtoženca.

Razprava, ki je trajala v ponedeljek do 11. in v torek do 2. ponoči, se je na podlagi izpovedb prič in raznih uradnih aktov spremenila v **kruto obtožbo občinskega gospodarstva v Petrovčah**, in splošen utis iz nastopa tožiteljev in njih zastopnikov je bil, da spada na zatožno klopo ne urednik Spindler in od njega sourejevano časopisje, ampak Fridrich in njegova lepa družba v Petrovčah. Vse tiste zasluge Fridricha, o katerih je povodom volilnega boja v Petrovčah toliko lagalo klerikalno časopisje in katere so se pri celi razpravi od tožitelja samega in od njegovih zastopnikov ponovno rivala v ospredje, so se razblinile na podlagi izpovedb prič in izvedencev v prazen nič in ostal je le celotni utis, da je Fridrich v zvezi z županom Korenom res na mnoge načine gospodarske interese svoje občine oškodoval.

Nagrade Fridrichu za »zasluge«.

Izkazalo se je: da si je pustil Fridrich kazni 120 kron, ki mu jo je naložila politična oblast zaradi prestopka gozdarske postave, od občine podariti na ta način, da se mu je dala za njegove »zasluge« nagra-

da 120 kron. Dalje: Ker ni hotel plačati davka od lovske najemnine, je dal pri občini skleniti, da občina plačuje ta davek zanj, vkljub temu, da se je na podlagi izpovedbe izvedenca g. Jeschouniga iz Arjevasi izkazalo, da ima Fridrich že lov kot tak za veliko prenizko ceno v najem. Zaslišani občinski odborniki, same brihtne klerikalne glave, so vsi kakor naučeni vedeli povedati le, da se mu je to dalo za njegove »zasluge«. Povprašani, v čem obstojijo te njegove zasluge, so vedeli povedati samo, da je Fridrich delal, kar je dolžan delati vsak, ki prevzame čast občinskega svetovalca in načelnika krajnega šolskega sveta. Decidirano pa sta izpovedala bivši občinski odbornik g. Martin Ocvirk in še sedajni občinski odb. g. Franc Turnšek, da o zaslugah Fridrichovih govoriti je smešno in da so se mu dotične svote s strani poslušne klerikal. večine v obč. odboru podelile brez vsakega postavnega razloga. Izkazalo se je dalje na podlagi zapisnikov, da je pri vseh dotičnih sejah vedno bil navzoč tudi Fridrich sam, za katerega koristi se je šlo, da so bili dotični sklepi storjeni soglasno, da je torej tudi Fridrich sam vedno glasoval za svojo korist. Nekaj čudnega je vse, kakor v obsežni kmečki občini kakor so Petrovče, kjer se morejo obč. odborniki radi oddaljenosti vendar le poredko sniti, da se je pri eni obč. seji obravnavala ozir. sklenila edina točka: da se da Fridrichu nagrada 120 K in sicer baš takrat, ko je pol. oblast od občine zahtevala, da to svoto od Fridricha eksekvira. Izkazalo se je torej, da si je Fridrich res dal dotične svote brez postavn. razloga od občine podariti; izkazalo se je na podlagi izpovedb različnih zaslišanih obč. odbornikov, da se odlok deželnega odbora, ki je to postopanje grajal, v občinski seji ni prečital, oziroma da se je zamolčal.

Udarec za udarcem pa je padal po Fridrichu, ko se je razpravljalo o njegovem postopanju z denarjem krajnega šolskega sveta. Zadostovalo bo, da iz cele kopice materiala podamo najbolj obremenilna poglavja:

Poneverjenje 1.500 K.

Dne 31. jan. 1899. je Fridrich kot načelnik krajnega šolskega sveta uradno poročal na okrajni šolski svet, da je bilo za l. 1898 krog 753 goldinarjev prebitka in da je ta znesek plodonosno naložen po 4½%. Priča Turnšek je izpovedal, da je takrat pri par sejah krajnega šolskega sveta zahteval, naj Fridrich pokaže dotično hranilno knjižico, da pa se je Fridrich vedno izgovarjal, da jo je doma pozabil.

Priča Simonišek, ki je kot tajnik pridržen okr. šol. svetu, je izpovedal, da je na ponovni ukaz okr. glavarja sredi julija l. 1899. energično zahteval od Fridricha, naj predloži dotično hranilno knjižico in da je potem res pred sejo okr. šol. sveta, ki se je vršila 19. julija 1899., prinesel dr. Dečko na glavarstvo vložno knjižico celjske Posojilnice na dotični znesek, ki je pa bil vložen v celjsko posojilnico šele dne 18. julija 1899., dočim je Fridrich že koncem januarja uradno poročal, da je znesek plodonosno naložen. Priča Smertnik, ravnatelj celjske Posojilnice, pa je pod prisego izpovedal, da je dobil Fridrich baš takrat po posredovanju dr. Dečka pri zavodu posojilo 900 goldinarjev, od katerih se jih je 773 takoj vložilo na ime »Krajni šolski svet Petrovče«, dočim se je ostalo porabilo za obresti. Ista priča je izpovedala, da stoji v zadevnem sejnem zapisniku Posojilnice izrecno, da se dovoli Fridrichu posojilo v svrhu pokritja dolga pri krajnem šolskem svetu. Na podlagi teh izpovedb in na podlagi aktov se je torej izkazalo, da je Fridrich smatral blagajno krajnega šolskega sveta za svojo posojilnico, da je javni denar uporabljal za svoje gospodarstvo in da je obenem uradno osleparil višjo oblast z lažnjivim poročilom.

Pobotnice za neplačane račune.

V računskem zaključku krajnega šolskega sveta Petrovčah za l. 1908 je izkazal Fridrich kot plačan tudi račun Zvezne trgovine v Celju v znesku nekaj čez 300 K in je priložil tudi zadevne pobotnice ter je pri seji, kakor je to potrdil priča Turnšek, tudi izjavil, da je račun res plačan. Priča g. nadučitelj Slanc je izpovedal, da je izsledil, da dotični račun ni bil takrat plačan, ampak nekaj šele par mesecev pozneje, večina pa še le letošnje leto. Poslovod-

ja Zvezne trgovine g. Jager je kot priča zaslišan, izpovedal, da so se dale takrat na izrecno prošnjo g. Fridrichu dotične interimistične pobotnice in je potrdil, da so se računski res šele mnogo pozneje plačali. Izkazalo se je torej, da je Fridrich izkazal v računskem zaključku svoto nad 300 kron za plačano ter je s tem zakrivil goljufivo dejanje. Fridrich se je izgovarjal s tem, da ni imel denarja za plačilo, češ da je računski zaključek izkazal celo krog 150 kron primanjkljaja. Ubogi mož pa se je nehote vjel v zanjke, ker je jasno, da, če bi ne bil med izdatke postavil itak neplačane svote nad 300 K, bi bil računski zaključek izkazal nad 150 K prebitka. Dokazalo pa se je tudi na podlagi izpovedb prič in strokovnjakov gg. Slanca in okr. šol. nadzornika Supaneka, da je naravnost protipostavno in goljufivo, vpisati neplačane račune med redne izdatke kot plačane.

Jasno je torej, da je Fridrich tudi v tem slučaju gospodarske koristi krajnega šolskega sveta, ki so obenem eminentne koristi občine, oškodoval s tem, da je izpodkopaval njun kredit in gospodarski ugled.

Manipulacije z ustanovo.

Leta 1898. se je sklenilo napraviti jubilejno ustanovo za uboge šolske otroke, iz katere obresti bi se naj, kakor pravi šolska kronika, kupovala učna sredstva za uboge otroke. Postavno je, da se morajo take ustanove takoj naznaniti višji oblasti, ki izpostavi ustanovno listino, dalje da se mora vsaka ustanova takoj plodonosno naložiti in vinkulirati in se kapital ne sme dvigniti brez dovoljenja višje oblasti. Vse to sta izpovedala strokovnjaka Supanek in Slanc kot prič. Fridrich pa je naložil svoto šele l. 1900, jo je l. 1906 dvignil in nepostavno porabil za druge izdatke, nego za katere je bila določena, in jo je naložil zopet šele l. 1909.

Neplačana drva.

Priča Cencel je izpovedal, da mu je Fridrich dolgo časa dolgoval za drva, ki jih je dal za šolo, večjo svoto, da mu je pozneje sicer nekaj plačal, da pa je moral dati Fridrichu pobotnico čez večjo svoto, nego mu je izplačal, in da je ostanek dobil še precej časa pozneje. Tudi v nekaterih drugih slučajih se je izkazalo, da si je dal Fridrich dajati pobotnice, predno je plačal.

Slučaj Koren.

Na obtožbo Korena ml. zaradi tatvine v občinski blagajni je nastopil obtoženi urednik dokaz resnice, ki je bil, vkljub temu da se je obtožba glasila samo zaradi zanemarjanja uredniške paznosti, pripuščen. Po pričah se je izkazalo, da je Koren ml. v času od l. 1902. naprej, ko se je dotična tatvina izvršila, nenavadno in za njegove razmere neprimereno razsipno živel, da ga je bilo vedno videti po gostilnah, kjer je popival in skoro vedno plačeval s petaki in desetaki, da je kvartal za visoke svote in skoro redno izgubljal, yčasu po 30 K in še več, da si je kupil lepo Puch-kolo za 220 K, da se je vozil v Ljubljano, Postojno, Bled itd. in izostal 8 dni. Orožnika Erjavc in Rizmal, ki sta ga l. 1905. kmalu po izvršeni tatvini v cerkvi zaprla in vodila zadevno preiskavo, sta oba soglasno izjavila, da sta na podlagi vseh že zgoraj navedenih sumljivih okoliščin prepričana še danes, da je Koren ml. res izvršil tudi dotično tatvino v obč. blagajni. Dognala sta pa tudi, da je imel Koren v svojem stanovanju (posebna sobica nekje nad stopnicami) pet lepih pušk in mnogo drugih dragocenosti, dalje sta našla pri njem raznih naročilnih kuponov izza l. 1902. v znesku nad 200 K. Dognala sta, da so vsi njegovi izdatki izza l. 1902. znašali gotovo na podlagi najdenega materiala nad 500 K, dočim on trdi, da si je izposodil krog 250 kron, ostalo pa s čebelarjenjem prislužil. Dognalo pa se je, da je njegovo čebelarstvo neslo kvečjemu toliko, da je pokrilo stroške, njegovi dohodki kot obrtnega »vseznalca« pa so bili malenkostni. Njegov oče pa je precizno izjavil, da mu ni dajal nobenega denarja. Dognalo se je dalje, da je mogel tatvino izvršiti samo človek, ki je razmere dobro poznal, ki je vedel, kedaj ni bilo župana Korena doma in kje je ta imel ključ od občinske pisarne, v kateri je bil shranjen v miznici pisalne mize občinski denar.

S tem je bilo dokazno postopanje končano. — Sestavila so se vprašanja in sicer 3 glavna in 5 porotniških. Nato so sledili plaidoyerji zastopnikov.

Nemško-klerikalna alijansa.

Ko je par dni pred razpravo dr. Benkovič videl, da bo šlo slabo z njegovimi klijenti, a je na drugi strani tudi videl, da so porotniki v minulem zasedanju bili po večini Nemci in nemškutarji, sta ju stihala s Fridrichom sledeče: Da pridobimo tudi nemške porotnike na svojo stran, pošljimo za Fridricha v boj poleg dr. Benkoviča še dr. Zanggerja. In res. Pri obravnavi so se v bratski slogi objemali »zaslужni«² Fridrich, veliki celjski nemško-radikalno-luteranski gromovnik dr. Zangger in vrli katoliški poslanec našega pobožnega in vernega ljudstva in slovenski »radikalec«² dr. Benkovič. Krasna slika! Žal le, da ni bilo navzočega vsaj kakšnega amateur-fotografa, ki bi bil verno posnel posamezne momente, kako je Fridrich razburjen skakal od jednega vogla mize do drugega, kako sta gospoda zastopnika delala dolge in začudene obraze, ko je prišel na dan kak novi fakt, o katerem ju poštenjak Fridrich seveda ni informiral, kako se je dr. Zangger razburjal pri vsaki najnedolžnejši, četudi morda malo hudomušni opazki obtoženčevega zastopnika itd. — Prizori za bogove! Da se je občinstvo, katerega je bila ves čas, osobito popoldne in ob večerih, polna dvorana, na njun račun prav izvrstno zabavalo, tako da je dr. Zangger enkrat celo zahteval izpraznenje dvorane, nam pač ni treba še posebej povedati. V svojem plaidoyeru je dr. Benkovič v veliko slabši obliki slovenski povedal tisto, kar dr. Zangger nemški. Da pa sta se v svojih »zagovorih«² oba pošteno razburjala in izpsovala na račun »Narodnega Dnevnika«² in »Narodnega Lista«, je gotovo; videlo se je obema, da bi najraje videla vse »liberalne«² urednike na vislicah. Dr. Zangger se je povzdignil celo do prisposode, da so naši listi postali »Landplage«. Verjamemo in vemo, da smo ljudem dr. Benkovič-dr. Zanggerjeve lige neprijetni in bi še lahko morda bolj postali. Saj poznamo razne skrivnosti iz Sevnice.

Dr. V. Kukovec

Je v svojem zagovoru obširno še enkrat ponovil vse dokaze, ki so se tekom razprave o krivdi tožitelja doprinesli in je na podlagi izpovedb posameznih prič dokazal, da so se vsi dokazi, ponujeni glede trditve v časopisju, tudi doprinesli. Opozarjal je porotnike osobito, naj ne dajo pri glasovanju uplivati nase po političnih svojih prepričanjih, ampak naj sodijo po postavi in po svoji vesti.

Ker sta alijirana dr. Zangger in dr. Benkovič še replicirala in držala vsak po en obstrukcijski govor, je dr. Kukovec v svojem končnem govoru ostro in sarkastično kazal na ona zavijanja in nerresnice, s katerimi sta skušala spraviti porotnike s prave poti.

Nato so odšli porotniki k posvetovanju.

Pravorek porotnikov.

Po več ko polurnem posvetovanju je predsednik porotnikov g. dr. Kolšek razglasil pravorek:

Porotniki so zanimali vsa tri glavna vprašanja, in sicer prvo s 7 proti 5, drugo s 6 proti 6 glasovom in tretje soglasno.

Sodba.

Nato je predsednik sodnega dvora ob 2. uri ponoči razglasil sodbo, s katero se urednik Vekoslav Spindler oprošča krivde in kazni. Stroške pravde nosita oba tožitelja.

Navzoče občinstvo, izvzemši nekatere gospode s kolarji in njihove luteransko-katoliške privržence, je pravorek porotnikov in sodbo vzelo s iskrenim zadovoljstvom na znanje.

Toliko o suhih dejstvih razprave. O političnem in drugem pomenu zanimive pravde o priliki več.

Mali Čenstohov na Slovenskem.

Franciškan pater Anzelm je hotel vso nazarsko okolico organizirati po svojem posebnem okusu, samostanski red pa prikrojiti po čenstohovskem vzorcu tako, da bi ustrezal hotenju in željam tudi tistih menihov, ki nimajo za meniško življenje potrebnega poklica.

V ta namen je najprej ustanovil katoliško izobraževalno društvo ter je pomnožil Marijino družbo. Bralno društvo si je oskrbelo gledališki oder, nakar so se začele vaje v samostanski šoli. Režiser je bil seveda pater Anzelm. Te vaje so se navadno vršile zvečer, tuhtam celo ponoči. No, če tudi verujemo Anzelmovim trditvam, da se on pri teh vajah ni drugače deklet dotikal, nego če je bilo treba kateri pokazati, kako se naj obrača, pripogiba itd., se vendar ne da utajiti, da so bile te vaje franciškanom za domačo zabavo ter izdatna priprava in uvod deklet za njihovo prijateljsko in udano občevanje s franciškami.

Gledališke predstave so se navadno vršile popoldne po 3. uri, v zimi so se zavlekale do mraka. Po predstavah so igralci in igralki ostale v samostanu. Znano je, da jim je trud nagradila samostanska klet z dobro pijačo, a kuhinja z jedmi. Niti pravila franciškankega reda niti sam angelj varuh ni mogel brzdati in obvarovati razgretih mladih franciškanov, da bi se z živahnimi dekleti v zabavo ne zavrteli. To so vam frčale kute in cingule (pasne vrvi) v objemu Marijinih devic, da je bilo kaj!

Stariši niso seveda nič slabega slutili, saj so se jim hčerke nahajale pod varstvom »svetih mož«.

Pridružujemo se razlaganju duhovnikov, da ples sam na sebi ni greh, če niso z njim združene grešne misli, poželenja in občutki. Da, častiti bratje, toda ples franciškanov v samostanskih prostorih, četudi zunaj klavzure je za franciškanski red velik prestop in ker ženske trde, da so franciškami pod kožo ravno tako rudeči kakor drugi moški, je on za nje na vsak način velika skušnjava in grešna priložnost.

Pater Anzelm je imel za Nazarje velike cilje pred očmi. Na griču tik samostana je nameraval tudi zidati posebno hišo »Dekliški dom«, v njem bi se nahajala za slepilo ljudem soba za samostansko zasebno šolo, vsi drugi prostori pa za gledališke predstave, za prenočevanje romaric in romarjev in za stanovanje zaslužnih Marijinih devic.

Glej ga slavnega Čenstohova! Ker franciškami po svojih pravilih ne smejo v svet na zabave, zlasti ne med ženske, naj pridejo torej ženske in zabava v njihovo neposredno bližino!

Pater Anzelm je nabral »za šolo«² po gornjegrajskem okraju mnogo denarja. Kmetje so obljubili leša. Dekleta so za »dekliški dom«² že vlagala svoje deleže. Razumni in dalekovidni ljudje so majali z glavami, kaj bo iz tega.

Toda franciškan obrača, Bog pa obrne. Ker je delal pater Anzelm v politiki močen veter — tudi politika se ne vjema z redom sv. Franciška! —, je sam Bog dopustil, da so nastale krog njega take razmere, ki so ga kot prst božji strmoglavile ravno o pravem času. Za svoje lažljivo pisarjenje po klerikalnih časopisih je bil namreč pri mariborski poroti obsojen na 6 tednov zapora; da bi se mu izognil in da bi se odtegnil tudi neki drugi svoji nečastni zadevi proti šesti božji zapovedi, jo je nekega dne obložen z orožnim listom in bankovci odkuril v Ameriko.

To seveda ni moglo franciškanškemu generalu v Rimu ostati neznano. On še ni nikdar prišel avstrijskih samostanov osebno nadzorovat, temveč je navadno odposlal svojega pooblaščenca. Tokrat je prišel sam. Da bi stvar ne izgledala preveč pomenljiva, je nadzoroval tudi druge samostane. Samostanski predstojnik v Nazarju, ki je vozil samostanski voz s popustljivimi vajeti, je bil degradiran in prestavljen. Poročila pravijo, da se dekliški dom

ne bo smel zidati, franciškami bodo morali živeti bolj v smislu svojega reda nego v smislu posvetnega življenja in to je jedina pot, da se odvzame javnosti priložnost za kritiko in da si red zgubljeno veljavo znova pridobi, drugače bi se res znale razmere v Nazarjih tekom let razviti v pravi gnusni Čenstohov, v čegar okolici je na Poljskem bilo mnogo mladih žensk, ki so živele od zaslužka pri menihih. Ti menihi so živeli potratno in v razkošju, kradli so cerkvi denar in dragocenosti, zlorabili so žene, vzdrževali ljubice, ko so se jih naveličali, so jim dali bogate dote ter jih pomnožili. Jeden izmed meniških lahkoživcev, Mačoh po imenu, je zaradi zlorabe bratove žene postal morilec, kar je bilo povod, da so prišle njihove skrivne velike pregrehe na dan. Krivce je zaprla sodišče, samostan in cerkev pa bodeta, kakor se sliši, menihom odvzeta ter izročena posvetnim duhovnikom.

Ne bo škodilo, temveč koristilo bo veri in božji časti, če bi slovenska javnost postala pozornejša na ravnanje nekaterih naših menihov in duhovnikov. Po njih dejanju jih bodele najlože spoznali! Kdor ne živi strogo po pravilih svojega reda in se peča z zadevami, ki ne spadajo v njegov poklic, ne ravna prav in ni pravi redovnik, take je treba z njihove krive poti spraviti na pravi tir poklica.

Nobeden naših samostanov ne sme niti z daleka postati senca grešnega samostana v Čenstohovem na Poljskem!

Jz političnega sveta.

Bolezen srbskega prestolonaslednika Aleksandra se je obrnila znatno na bolje. Zdravniki upajo, da je nevarnost minila.

Bivši portugalski kralj Manuel in njegova mati, razkraljica Amalija, so dospeli na Angleško, kjer se menda stalno naselijo.

Nemiri v Italiji. V Italiji so se zopet začeli puntati kmečki delavci. V pokrajini Raveni se je več sto delavcev hotelo polastiti občinskih zemljišč.

Na Hrvaškem se vrše danes 28. t. m. volitve. Hud boj se bje med vlado in posameznimi strankami. Vlada je dobila iz vseh strani na pomoč vojaštvo. Tudi poldruga stotinja od 37. pešpolka je morala dol. To je že skrajno, kako se na Hrvaškem gospodari.

V Bosni se je pričelo obsežno ribanje med kmeti proti begom. Vlada je v velikih skrbih.

Tudi Kitajska bo menda v kratkem dobila državni zbor. Seveda ne bo voljen, ampak bo za enkrat ga sklical cesar. Za ustavo na Kitajskem je vse kitajsko izobraženstvo.

Košut baje namerava zapustiti Ogersko in se preseliti v Italijo. Slava sinu slavnega puntarja je torej prilično pri kraju.

Beleške.

a Luccheni. 12 let je tega, kar je bila avstrijska cesarica Elizabeta v Ženevi v Švici umorjena. Dne 10. septembra leta 1898. se je zgodil ta umor. Cesarica Elizabeta, ki je bila več let hudo bolna, se je takrat mudila v Territetu blizu Ženeve. Dne 10. septembra je prišla v Ženevo samo za nekaj ur. S svojo dvorno damo je hotela ob 3/4 1. popoldne iti iz hotela »Beau rivage«² na obrežje, da bi se z ladjo peljala v Territet. Na cesti blizu hotela jo je napadel italijanski anarhist Luccheni in ji zasadil bodalo v srce. Sunil in zadel jo je tako, da je bila cesarica malo trenotkov pozneje mrtva. Luccheni je po izvršenem atentatu zbežal, a dva kočijaža, ki sta videla atentat, sta ga dohitela in ga ujela. Dne 10. novembra 1898. je prišel Luccheni pred porotno sodišče v Ženevi in je bil obsojen na do smrtno ječo. V kaznilnici je prebil Luccheni 12 let,

LISTEK.

Lepa Anka.

Spisal Avgust Šenoa. — Poslovenil Jože Namreč.

»Bene! Ti veš, da ima moj prečastiti ujec v okolici Zagreba lep vinograd in veliko klet. Ob trgatvi se zbere silno gostov, in največja radost dobrega trebušnatega kanonika je, videti svoje goste v popolnem zadovoljstvu. To si tudi videla ti sama na lastne oči, nečem ti tukaj o tem na dolgo in široko govoriti. Moram nadaljevati svojo pravljico. Lanske trgatve nisi videla, bila si ravno v Gradcu pri neki svoji znanji. Eden dan preje je pisal moj ujec ravnatelju semenišča, da me naj pusti v vinograd, ker tako nisem bil šel za praznike domov. Ravnatelj mi je rekel, naj grem. Pa zakaj tudi ne? Pod strogim očesom kanonika ujca ni mogla doleteti mladega bogoslovca nobena izkušnja. Takrat sta se prevarila obadva, ravnatelj in ujec. Ko sem se pripeljal v kanoniški kočiji v Bukovac, mi je rekel ujec, da nas gosti iz sela že čakajo in da moram biti posebno prijazen. Smatrajoč ta nauk za navadno pridigo gospoda ujca, se nisem dosti zmednil, gostov pa se tudi nisem bal, ker tudi sama veš, da nisem ravno neotesanec. Prišli smo v vinograd. Pred kletjo so pekli ljudje janca na ražnju, župan je bil ravno razdelil celo vojsko steklenic, polnih zlata bukovačke krvi. Pred nas pride s polno čašo trebušasti senator Levanič, večni stoloravnatelj mojega ujca, za njim se pojavi kašljivi veliki sodnik z bolj-šo polovico svojega življenja, odcvelo mestno koke-

to, ki je vkljub hrvatski družbi brez konca in kraja le nemškutarila, prikaže se tudi veseljak prebendar, glasoviti propovednik za božične praznike, nazadnje pa nek tuja gospa srednjih let, plemenitašica iz Zagorja, kakor so mi pravili.

Bila je tudi druga znana gospoda, toda jaz sem se le malo mešal v družbo, ker sem vedel, da ne spadam med nje. Poklonil sem se plemenitašici, rekel ji nekaj vsakdanjih besedi, potem pa odšel preko vinograda proti šumi na drug kraj brega, da bi čital Vrazove pesmi, ki sem jih bil seboj vzel. Radoval sem se že doma temu, ker ne poznam večje slasti, nego ležati na mehkem mahu in čitati v gozdni tišini nežne pesmice, sad božje narave in veselega srca. Za beg sem imel ugodno priliko, ker je veseljak prebendar začel praviti v veliko radost družbe o svojem velezanimivem potovanju po Zagorju. Mislim sem si, da me ne bo nihče pogrešal. Komaj sem se oddaljil kakih trideset korakov, mi zakliče iz podstrešja kleti moj ujec:

»Milan! Milan! Gospa Falička te prosi, da pojdi v šumo po gospodično Anko in drugo deco!»

»Tako j grem, gospod ujec!« sem odgovoril in odšel proti šumi.

»Anka?« sem se vprašal... Kaka nesrečna Anka je to, ki si je zbrala mirni gozdni kotic, ki mi ne pusti, da se na tihem razgovarjam s svojim Stankom Vrazom? Za vraga! Radost me je obšla! Le naj čaka ta Ankica! Izvlečem knjigo, polagoma korakajoč sem jel prebirati divne kitice pesnika. Čita-joč sem prišel do majhnega hrastovega gozdiča. — Drevje je bilo še precej redko, solnce je povsod diralo gozdno streho. Naenkrat sem začul zvono

dekliško grlo, takoj nato pa nekaj otroških glasov. Ustavil sem se za grmom, da bi vse videl. Na panju z mahom poraslim je sedela deklica šestnajstih let. Ni bila ne mala ne visoka, toda zelo ljubka. Lice polno, belo ko sneg, rudeče ko kri; nad črnimi očmi so bile goste črne obrvi, bujni črni lasje so ji padali po vratu, imela je prevezane z rudečkasto vrvico. V lase je bil zataknjen plamenast cvet divjega maka. Oblečena je bila v belo obleko, posuto z zelenimi pikicami na širokih rokavih. Ovratnica iz velikih koralnih zrn je posebno pristojala neznanim črnooki. — Poleg deklice je skakalo dvoje otrok, vlaččeh belo domačo kozo za roge. Deklica je plela dolg venec iz hrastovega listja.

»Jurkica! Mimica! Da sta mi pri miru!« je klicala z jeznim glasom deklica v milem tonu. Prava vrageca sta! Ne mučita koze. Tu končavam venec ter bomo ga dejale na to belo kozico. To se bode čudila gospoda!« Otroka sta udarila z rokami v ploskanje od veselja.

»Daj, Ancica draga, daj! Pridne bodeve!« To je bila torej Anka. Njene bele roke so zelo hitro nabirale list za listom. Vsaka žilica je trepetala v deklici. Enkrat je nagnila glavico, motreč venec na svojem krilu, enkrat je poljubila otroka, zopet pogladila belo kozo, na najmanjši sum je vzdignila glavo ter pogledala kakor plašljiva srna. Nad celo to sliko se je razlivalo skozi vejevje zlato solnce. Nesrečno solnce! Zakaj je tako jasno? Stal sem v svojem skrivališču, kakor bi mi bile ukopane noge v zemljo. Bog ve, kaj sem takrat mislil. Mislim, da nič. Samo gledal sem. Naposled se spametujem. Stopim izza grma in grem ravno proti deklici.

Čulo se je večkrat pritožbe, da je švicarska ječa premila. Zlasti dunajski listi so se opetovano razvneli, da dobiva Luccheni za hrano vsak dan meso, da dobiva svojo merico vina in vsak dan eno smodko. Luccheni je po svoji obsodbi opetovano kazal znake blaznosti. Napadal je paznike in tudi kaznilničnega ravnatelja in tudi usmrtili se je večkrat poskusil. Pred nekaj dnevi je zopet imel tak napad blaznosti, da so ga zaprli v podzemsko ječo. Tam se je na jermen svojega čevlja obesil. Ko so prišli pazniki v njegovo celico, so ga našli mrtvega. — Luccheni je bil rojen v Parizu 23. aprila 1873. Njegova mati je bila Italijanka, kdo je bil njegov oče, tega sam ni vedel. Kakor smo že poročali, se je Luccheni sedaj obesil.

Znatno znižanje sladkornih cen. Cene sirovega sladkorja so se v poslednjem času tako zelo znižale, kakor se to že dolgo ni zgodilo. Posledica tega, da so se morale tudi znižati cene rafinadi, ker se je pred dvema dnevi tudi faktično sklenilo. Začetkoma so mislili, da bo zadoščalo, če se cene le nekoliko znižajo. Ker je pa cena sirovega sladkorja stalno padala, tedaj so znižali ceno sladkorja za 11 in pol krone pri 100 kilogramih.

v 8 pošte. Službo poštne ekspedientke v Cirkovcih na novo ustanovljeni pošti je dobila Marija Braz, doslej poštna pomočnica v Rečici ob Paki.

Značilno. Prihodnjo nedeljo se bo vršil shod klerikalnih zaupnikov v Mariboru. Zborovanja se ne bode smel nihče brez vabila udeležiti. Čemu ta strah in trepet pred javnostjo? Saj trde klerikalni junaki iz Gradca, da slovensko ljudstvo na Sp. Štajerju odobrava njihovo politiko. Čemu pa se boji torej dr. Korošec — ljudstva?

v Vinska trgateg v Slov. gorleah. Večina vinogradnikov je ta teden obrala, le posamezni še imajo, ki hočejo imeti nad 20° sladkorni mošt. Dosedanji je tehtal od 17 do 19 in pol. Izborna kapljica je; kdor jo ima, ve, da v kakovosti nadkriljuje letnik 1908. Kupci se kar pipljejo za nja ter cene skoro pretiravajo. Kdor ga je lani prodal po 20 v, dobi letos nad 40 v; cene se silno dvigajo ter so do danes dosegle visokost 80 v od preše. Pa tudi lahko. Kdo ga pa kaj ima? Le taisti, ki je najmanj po 5 krat škropil in sicer takoj po dežu vsikdar in takih je zelo malo. Nabralo se je komaj peti del lanskega, nekateri še to ne. Zdaj vsakega griva, da ni 20krat škropil, a žalibog, prepozno je.

v Sladkanje vinskega mošta. Poljedelsko ministrstvo je določilo, da morajo okrajna glavarstva dovoljenja za sladkanje mošta poslati dotičnim proslcem-vinorejcem naravnost po pošti, a ne več, kakor je to običajno za druga slična dovoljenja, potem županstev. Vinorejci, poskrbite takoj za to-zadevna dovoljenja, da si zamorete s sladkorjem zboljšati letošnji vinski pridelek. Čas za sladkanje mošta je, dokler je še mošt v burnem vrenju.

v Iz Dunaja. Gosp. Gustav Hrzič od Velike Nedelje je napravil zadnji državni izpit na dunajski zemljed. visoki šoli z prav dobrim uspehom, ter s tem pomnožil pičlo število slov. gozdarskih inženirjev. Čestitamo!

v Deželni odbor in dobava galice. Štajerski deželni odbor je sklenil ustaviti dobavo galice in jo izročiti zvezi nemških kmetijskih zadrug v Gradcu. Ta sklep bo marsikateremu vinorejcu sila

neprijeten, ker bo treba odslej iz Gradca dovoljeno galico takoj plačati.

Slovinci, pozor! Poštna uprava je uvedla spet novost. Dosedaj so se strankam poleg poštne pošiljatev s slovenskimi naslovi vročevale dvojezične sprejemnice. Sedaj pa raznašajo pismonoše tiskovine, na katerih je več rubrik, za tekočo številko dotične pošiljatev, ime in podpis. Ker se seveda Nemci z dvojezičnimi tiskovinami ne smejo nadlegovati, raznašajo pismonoše samonemške in dvojezične tiskovine; prve naj veljajo za nemške, druge pa za slovenske stranke. Pri tem se pa mnogokrat zgodi, da se tudi Slovenci, o katerih se ve, da se ničesar ne upajo in povsod molčijo, naj se jim godi še taka krivica, podpišejo na samonemških tiskovinah, katere jim pismonoše predlože. Kdor se čuti Slovenca, naj nikdar ne podpiše svojega imena na taki samonemški tiskovini!

Narodna zbirka. Nadalje smo prejeli sledeče prispevke: Ljubečno, g. A. Mahne 8 K 20 v; Vransko, gđ. Roža Meglič 30 K; Ljubljana, g. J. Hrašovec 9 K 78 v; Rogatec, g. cand. med. Fr. Kolterer 15 K; Ptuj, ga V. Kankler, gđ. Trstenjak in g. cand. jur. Šalamun 109 K; Vojnik, g. cand. med. M. Brezovnik 18 K; Mozirje, gđ. Stanka Blaževa 20 K; Celje X., „Sokolski dom“ 3 K 60 v; Celje IV., dr. Šandor Šrašovec 21 K; Dobrna, gđ. učit. Helena Levstik 2 K; Celje VII., g. Fr. Vrečko 6 K 10 v; Trbovlje, ga Zlata Kuhar 41 K 20 v; Sv. Križ pri Ljutomeru, g. Karl Maurič, učit. 6 K; Ponikva ob Južni žel., g. učit. Leo Dobnik 5 K 80 v; Brežice, ga Mici dr. Stikerjeva 44 K; Račje in Fram, ga Grisoldova 30 K; Šoštanj, g. učit. Ivan Lukman 14 K 80 v; Braslovče, g. cand. jur. Janko Košan 20 K; Ormož, gg. cand. jur. C. Žizek in jur. L. Zepič 46 K 10 v. — Dosedaj skupno nabranih 1152 K 55 v. Prisrčna hvala!

Klub napr. slov. akademikov v Celju.

Celjski okraj.

v Gospodarsko-politični shod v Šentvidu pri Grobelnem, ki je bil nameravan za zadnjo nedeljo, se je zaradi slabega vremena moral preložiti in je napovedan za nedeljo dne 30. tm. ob 9. uri dop. (po rani maši) v gostilni g. Florjana Goleža. Govorilo se bo o raznih političnih in gospodarskih vprašanjih.

Martinov večer priredi 13. novembra t. l. »Sl. del. podp. društvo v Celju« in se vrše že zadevne priprave. Na sporedu bodo razne nove pevske in druge koncertne točke, ena ali morda več zanimivih gledaliških predstav in marsikaj drugo. Druga društva prosijo odbor, da se na to prireditev ozirajo.

v Iz Št. Pavla pri Preboldu nam pišejo: Poročil se je pos. gosp. Vinko Šlander z gospdč. Angelo Markušekovo iz Št. Jurja ob Taboru. — Mlademu naprednemu paru naše iskrene častitke! G. Šlander je ustanovni član požarne brambe v Grajski vasi in še danes njen odbornik, nadalje poverjenik CM podružnice v Št. Pavlu in sploh pridno sodeluje pri vsaki narodni stvari.

v Kmetijsko zborovanje v Dramljah. V nedeljo dne 30. oktobra t. l. po rani maši priredi šentjurska kmetijska podružnica svoje zborovanje v prostorih nove šole. Na sporedu je predavanje in pogovor o jesenskem gnojenju. Člani, kakor tudi

vsi isti, ki se zanimajo za predmet, se vljudno vabijo. Sprejemajo se tudi naročila na umetna gnojila.

v Kmetijsko zborovanje na Teharju. V nedeljo dne 30. okt. t. l. po večernicah priredi Šentjurska kmetijska podružnica svoje zborovanje pri Cajhnu. Na vspredu je predavanje in pogovor o jesenskem gnojenju. Člani, kakor tudi vsi isti, ki se zanimajo za predmet, se vljudno vabijo. Sprejemajo se tudi naročila na umetna gnojila.

Prekopa pri Vranskem. Občni zbor »Ljudske knjižnice v Prekopi« se vrši v nedeljo 30. novembra v Vraničevi sušilnici s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev odbora. 5. Plačevanje udnine. 6. Predlogi. — Prekopljani! V nedeljo pridite vsi, ki se zanimajo za društvo, na občni zbor! — Ob 3. uri popoldne pa se vrši ravnotam veselica »Ljudske knjižnice« s petjem, godbo, igro, tombolo itd. Za veselico vlada v Prekopi veliko zanimanje, zato se je nadejati obilne udeležbe.

Št. Pavel pri Preboldu. Pripravljalni odbor snujočega se »Sokola« priredi v nedeljo dne 30. oktobra 1910, kakor sklenjeno, ustanovni občni zbor »Sokola« z veselico, godbo in plesom, primer-nim srečolovom in šaljivo pošto v prostorih gosp. Franc Vedenika v Št. Pavlu. Začetek popoldan ob 3. uri. Sviral bode oddelek narodne godbe. Dosedaj se je že prijavilo nad 50 rednih članov. Vsi sokoli in njih prijatelji so k priredbi vljudno vabljeni.

Poročil se je dne 22. t. m. v Zidanem mostu g. Ernest Vargazon, pristav juž. železnice, z gđ. Lojzko Juvančičevo, hčerko znanega narodnega gostilničarja tamkaj. Naše iskrene čestitke!

Požar. V Kamenem pri Št. Jurju ob juž. žel. je 22. t. m. izbruhnil požar v gospodarskem poslopiu Jožefa Vovka in ga je uničil z zalogo žita in krme vred. Zavarovalnina znaša 1000 K, škoda je mnogo večja.

a Iz Celja. Veletrgovina Rakusch v Celju je slavila 24. t. m. stoletnico svojega obstanka.

v Vabilo. Učiteljsko društvo za celjski okraj zboruje v nedeljo, dne 6. nov. t. l. v deški okoliški šoli v Celju z nastopnim dnevnim redom: 1. Važnost življenjskega zavarovanja v narodno-gospodarskem pogledu ter v učiteljsko-socijalnem oziru. 2. Važne društvene zadeve. 3. Učiteljska gospodarska in kreditna zadruga. 4. Odgovori na doposlana vprašanja. 5. Predlogi in nasveti. — Začetek ob 10. uri. Cenjene društvenike in društvenice prosim: 1. Kliče nas potreba, zato pridite vsi! 2. Pridite točno! 3. Ukrenite tako, da boste vstrajali do konca zborovanja. Da boste vsi uvaževali ta klic, pričakuje Fran Brinar, t. č. predsednik.

v Poročil se je 26. t. m. dop. v Petrovčah g. Vinko Kukovec, lesni trgovec in stavbarski mojster v Celju, z gospdč. Minko Fazarinc, hčerko velepos. in gostilničarja na Ostrožnem. Narodnemu paru naše iskrene častitke!

v Kontrolno okrajno vodstvo ckr. finančne straže v Celju se preseli v Zvezno hišo, Ring št. 11 nasproti ckr. pošte.

v Iz Celja. Minulo nedeljo so vrgli iz Nemškega doma nekega ubogega Nemca, ki je tam prosil svoje brate za podporo. Trdil je, da je bil v svojih boljših dnevih celo član »Südmarke« — a vse to mu ni naklonilo darežljivosti celjskih Nemcev. Nekdo mu je celo rekel: Mi beračimo sami po Nemčiji, kaj iščejo torej berači pri nas?

»Sluga pokoren, čast mi je —«

Poklonil sem se nekoliko nespretno, držeč v rokah knjigo.

»Službena stvar! Vi ste gospod Milan Milič, kajne?« pokloni se deklica ter skoči na noge. — »Drago mi je. Gotovo so vas poslali po mene.«

»Na uslugo, gospodična.«

»Prosim Vas, počakajte samo trenutek. Takoј dovršim.«

Deklica je ne glede name, začela venčati kozo in ni spregovorila nobene besedice, dokler ni bila gotova. Nato dvigne glavico, pogleda me bistro in reče:

»Izvolite! Pojdimos! Otroka, idimo!«

Polagoma smo se vračali, govoreč o lepoti okolič. Naenkrat me vpraša deklica:

»Kaka je to knjiga? Dovolite mi, da pogledam.« Dal sem ji knjigo. »Vrazove pesmi. Slišala sem že o njih. Takrat ko so izšle. Moram si jih nabaviti, predno odidem iz Zagreba. Prosim vas, čitajte mi kako med potjo.«

»Samo ko bi vedel, katera bi Vam najboljše ugalala, gospodična?«

»Vseeno! Čitajte, kjer ste prenehali, kjer imate odprto!«

Čuden slučaj. Čital sem ji:

Ala je liepa naša Anka!

Da l' j' istina, da l' je san,

Tresu se bor i jela tanka,

Zavidjajoč joj struk tanan —«

Počasi idoč poleg mene je slišala deklica Vrazove stihe, glavo je imela povešeno.

»Vi umejete pesem boljše čitati, nego marsikdo drug. Tu ne slišim samo besed, temveč tudi občutek«, je pripomnila Anka.

V resnici sem čital pesem z vsem srcem, z vso dušo. Anka se je bila malo zamislila.

»Gospodična!« sem rekel, »Vi, kakor vidim, posebno ljubite pesmi, predvsem pa te Vrazove. Dovolite, da vam prihranim eno skrb. Ljubo bi mi bilo, da prejmete to knjigo v mal spomin današnjega vselega dneva.«

»Hvala lepa, gospod Milič! Sprejem jo rada, toda — pod enim pogojem. Da Vam povem, mi smo si sosedi. Oče moj je kupil posestvo poleg dvora Vaše gospe mame. Dobro jo poznam. Sprejem Vaše darilo, toda ob prihodnjih praznikih mi bode morali vse pesmi prečitati in razložiti, da se prepričam, ali sem jih jaz dobro razumela.«

(Dalje sledi.)

O železnicah.

Spisal železnični uradnik.

(Dalje.)

Nadzorstvo pri skupičku iz tovrnih pošiljatev se vrši nastopno. Postaje, ki so urejene za sprejemanje in transport tovrnega blaga, prejmejo od kontrole dohodkov več zavirkov takozvanih tovrnih listin*. V vsakem zavitku je za manjše postaje po sto, za večje pa tisoč listin, ki imajo torej vsaka

* Tovorna listina = Frachtkarte, nakladni list = Verladeschein.

svojo številko od 1—100 ali 1000. Njih poraba je precej enostavna. Stranka prinese ali pripelja pošiljatev na kolodvor. Železniški uslužbenec sprejme blago in pravilno napravljeni tovrni list, ki mora za vsako posamično pošiljatev biti posebej napravljen. Uslužbenec blago stehta, zapiše težo v primer-no rubriko tovrnega lista, hkratu pa tudi s svojim podpisom v imenu železniške uprave v listu potrdi, da je blago sprejeto. Nato dobi tovrni list uradnik, se prepriča, če je pravilen, zračuni ceno in napiše vanj, kar je potrebno. Zatem vzame eno zgoraj omenjenih tovrnih listin, ki sestoji iz štirih listov eden natančno pod drugim. Med posameznimi listi je vložen indigo papir. V tovrno listino napiše uradnik vse potrebno iz tovrnega lista in dobi tako štiri čisto natančno enako popisane listke. Zgornji list ostane na postaji, zadnjega pa dobi stranka kot potrdilo sklenjene pogodbe. Ostala dva listka pa spremljata tovrni list in blago v namenjeni kraj. Postaja, ki listino in blago odpošlje, zase prihrani-nega lista ne pošlje na kontrolo dohodkov, marveč zapiše porabljene listine zapored po številkah v posebne pole, pristavi, koliko znaša voznina, če je plačana ali ne, ter ta zaznam pošlje ob koncu mesca v vpogled kontroli. Postaja pa, ki tovrni list z dvema listkoma in blagom vred prejme, zaznamuje v posebni tiskovini, če je vožnja že plačana ali se še le bode, zbira listine vsakega dne ter pošlje zgornje dele in njih zaznam na kontrolo dohodkov, spodnje dele pa prihrani zase. Ob koncu mesca se torej nad-zorstvo dohodkov lahko prepriča, koliko tovrnih listin se je porabilo, kam so bile namenjene, koliko znaša na njih zaznamovana voznina, od katere po-

v Iz Trbovelj. Med rudarji v hišah št. 139 in 257 je vladalo že dolgo časa sem sovražstvo. Ko so šli pred kratkim rudarji iz hiše št. 139 mimo hiše 257, je začelo leteti na nje kamenje. Na to so pa napravili na to hišo pravcati naskok in izgnali iz nje rudarje na dvorišče in v sosedno hišo. Pri tem je pa rudar Jakob Blažič zbedel tovariša Jakoba Kovača tako silno v pljuča, da je na mestu umrl. Pri tem čim je bil udeležen tudi neki Henrik Šabotič. Oba so zaprli in izročili okrožni sodnji v Celju.

v Slovenske delavce pri Westenovi stavbi v Gaberju naravnost pomilujemo in globoko obžalujemo, da se dajo za par litrov pive izrabljati za nemška izzivanja pri razobešenju nemške zastave. Sram jih naj bo! Največja propalica je, kdor svoj rod zataji in ga pomaga zasramovati in zasmehovati.

V Hrastniku se je vršil predzadnja nedeljo občni zbor „Narodne čitalnice“, ki je bil to pot zlasti znamenit radi predavanja g. dr. Schwaba iz Celja. Gospod doktor je predaval o „ustni higiji“. O predavanju moremo reči le, da tako izbornega še ni bilo v Hrastniku bodisi kjerkoli ter da le obžalujemo one, ki se zborovanja niso udeležili. Po predavanju so se vršila poročila odbora ter volitve. Iz tajnikovega in knjižničarjevega poročila smo posneli, da je imela „Čitalnica“ koncem leta 134 članov, ki so si izposodili 6559 knjig ter 3641 časopisov. V treh letih obstanka je izposodila „Čitalnica“ 16.728 knjig ter 10.775 časopisov. V odbor so se volili gg.: Ivan Sorčan (predsednik), I. Bevc, K. Malo/rh, D. Majcen, Miloš Roš, Iv. Sovre, V. Šentjurec, ga. L. Šentjurec ter gđc. M. Šentjurec.

Iz Mozirja. Najnovejša, pa vendar že šest dni stara novica v našem trgu je ta, da so bili gospodje Ivan Cesar, Zdravko Vasle in Leopold Repenšek na tožbo župana g. Dr. Jožefa Goričarja zaradi žaljenja časti obsojeni prvi na 150 K, druga dva vsak na 50 K denarne kazni, v slučaju neizterljivosti pa primerno število dni zapora. Gospodje so kot kolovodje klerikalne stranke pri vsaki priiki zelo korajžni in obrekljivi, ko se jih pa prime za besedo, pa zlezejo pod klop in morajo slišati obsodbo od strani sodišča. — Upamo, da bo sedaj mir v Mozirju.

Izpred celjske porote. 18. in 19. t. m. je stala pred tukajšnjo poroto 39 letna Marija Žlof, posestnica v Hrašču pri Šmarju. Obtožena je bila, da je 12. aprila t. l. dala svojemu možu, z namenom ga usmrtiti, arzenik. 26. aprila je njen mož Jožef res umrl. Obtožena je bila torej zavratnega umora. Kmalu po moževi smrti se je raznesla novica, da je bil od žene zastrupljen. Dne 17. jun. t. l. so njegovo truplo izkopali in dali v sodniško kemično preiskavo forenzičnemu zavodu graškega vseučilišča. Preiskava je izkazala v posameznih delih telesa velike množine arzenika. Ker je bilo zakonsko življenje Žlofovih jako žalostno in sta živela oba že čez eno leto čisto razprta, se je ojačil sum, da je ona v zvezi z Žlofovo smrtjo. Jožef Žlof, ki je bil prej delaven in priden, se je vrnil pred kakimi dvema leti iz Nemčije in se je od takrat popolnoma udal pijači. To je poostriilo prepire med njima in l. 1909. je Jožef Žlof zapustil dom in se naselil v bližini v neki koči. Od tega časa je tudi vsako spolno občevanje med zakonskima prenehalo. Pač pa je Marija Žlof redno občevala z 25 letnim Francom Cverle; kakor je preiskava dognala, se je vozila z njim, obiskovala z njim gostilne in ga jemala tudi ponoči v svojo spalnico. Moža pa je večkrat pretepala; pri čemur ji je pomagal tudi Cverle. Dne 16. aprila pa je dala Marija Žlof možu skledo sa-

late; pojedel je malo in takoj začutil, da mu je slabo, bruhal je in peklo ga je v grlu. 26. aprila je umrl. Ko je bil bolan, se ni zmenila zanj, pač pa je bila večkrat s Cverlejem skupaj. Ta pa je dne 22. aprila prodal svoje posestvo in en dan pred smrtjo Žlofa odšel v Ameriko. Žlofova ga je spremljala na kolodvor v Št. Jur in se tam v solzah in poljubih ločila od njega. Vse te okolnosti silijo k nujnemu sumu, da je Žlofova moža zastrupila. Tako obtožnica! — Pri obravnavi je bilo zaslišanih nad 40 prič. Vse so potrdile, da je bil Jožef Žlof pijanec, nesposoben za vsako delo in tudi za spolnjevanje zakonskih dolžnosti. Kar se tiče razmerja s Cverlejem, je ena priča potrdila, da je videla nekoč Cverleja v postelji Marije Žlof ležati. — Žlof je mnogokrat tožil o bolečinah v želodcu in je večkrat jemal nek prašek. Ena priča iz Gradca izpove, da je 3—4 tedne pred smrtjo Žlofa bil z njim skupaj in videl, kako je iz neke škatlice jemal Žlof bel prašek. Vprašal ga je, kak prašek ima, in Žlof mu je dejal, naj nikomur ne pove: to je njegova medicina, katere ne da nikomur poskusiti. Iz vsega tega se mora sklepati, da je Žlof jedel arzenik. Tega mnenja so na podlagi zadevnih izpovedb mnogih prič bili tudi porotniki in so obtoženko soglasno opustili.

v Dijaška kuhinja v Celju ima svoj občni zbor v soboto dne 29. oktobra t. l. ob 2. uri popoldne v dvorani Celjske pošojilnice s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika, 2. poročilo tajnikovo, 3. poročilo blagajnikovo, 4. eventualni predlogi, 5. volitev novega odbora. Vsi častiti člani se uljudno vabijo k obilni udeležbi.

Tatvina Zagradom pri Celju. 19. t. m. je došel k posestnici Cvikl Zagradom boljše oblečen človek, kateri ji je prinesel vest, da je njenemu možu, ki dela v Štorah, razbilo glavo. Žena se je seveda grozno prestrašila, takoj poiskala drugo obleko in se napolnila v Štore. Tujcu je pa v zahvalo, da ji je žalostno vest prinesel, še postregla s pijačo. Ko je žena odšla, je pa tujec vzel sekiro, razbil lušna vrata in preiskal celo hišo. Odnesele je dve zlati in dve srebrni uri z verižicami, vso boljšo obleko posestnika Cvikla in 20 kron denarja. 30 kron ni našel, ker so bile k sreči varno skrite. Celjsko orožništvo zasleduje goljufa.

Iz Petrovč se nam piše: Izid porotne obravnave proti uredniku Spindlerju ni le silno poparil obeh tožiteljev, F. E. Fridricha in Fr. Korena ml., temveč vse petrovške klerikalce. Kajti odslej se ne bodo mogli sklicevati, da »liberalci« samo iz strankarskega nasprotstva po svojih listih lažejo, ako ostro obsojajo in kritizirajo gospodarstvo v petrovški občini in petrovškem krajnem šolsk. svetu. Splošna sodba je, da je F. E. Fridrich nemogoč kot načelnik krajnega šolskega sveta, in da mora odstopiti, ako ima le količkaj čuta za dostojnost v sebi. Pa tudi župan Koren se ne bode mogel več držati. Celó zagriženi klerikalci priznavajo, da so napravili veliko politično napako s tem, da so se zavezali za Fridricha in Korena. Nekaterim tudi ni prav, da je zastopal njihovo, katoliško, stranko — nemški protestant in strasten nacionalec dr. Fritz Zangger. Dobra posledica cele pravde bo ta, da se bo v naši občini vendar enkrat naselil mir in da se ne bode smelo odslej več tako gospodariti, kakor bi morda kazalo nekaterim voditeljem, ampak zares v korist in blagor vseh občanov.

Ustanovni občni zbor celjske sokolske župe se vrši v nedeljo 30. t. m. ob 2. uri pop. v Sokolskem domu v Gaberju pri Celju po sledečem vspehdu: 1. poročilo o delovanju pripravljalnega odbora, 2. sprejemanje članov, 3. volitev župnega redsedstva, 4. volitev 6 pregledovalcev računov, 5. določitev prispevka, 6. slučajnosti. K polnoštevilni udeležbi vabi odbor Celjskega Sokola.

Dó smrti še je opekél. 22. t. m. je pustila Ana Tuhovršnik; posestnica v Štangrobu p. Gornjemgradu, deset otrok pod nadzorstvom njihove desetletne

sestre doma. Štiriinpolletna Ana in triletni Joško sta si kuhala na odkaitcu ognjišču krompir, pri čemur se je dečku vžgala obleka. Začel je jokati in vpiti, na kar so prihiteli sosedje in skušali rešiti gorečega otroka, kateri pa je dobil take opekline, da je težko misliti na ozdravljenje.

Ponikva ob J. Ž. Večkrat se je že pisalo in predbacivalo v raznih listih nekaterim posebnim na Ponikvi nemškutarijo. Popolna resnica je, da se nekateri malo preveč »dajč« čutijo in da včasih kak Mihl, ko ga ima preveč pod klobukom, kje klaverno zavajka svoj Heil. Popolnoma neupravičeno pa je, to pripisovati na račun narodni stranki oziroma tukajšnjemu njenemu krajevnemu odboru, kakor radi storijo naši klerikalci. Pač pa jim povemo, da smo videli in slišali nekega kaplana, ki je vkljub svoji »zavednosti« prav po rovtarsko kričal: »Heil! Kri v luft!« ... »klobucek zasucem in taki pobci bodo po zraku vun leteli!« — Torej le pred svojim pragom pometajte take in enake heilovce in »esceha-je«. — Neka posebnost je, da smo na Ponikvi že tri leta brez župana; vendar sedaj se čuje, da bo kmalu voljen. Vse že ugiblje, kdo da bo tako srečen, kajti naši klerikalci bi vsi radi zase potegnili to čast. Največ upanja imajo tisti štirje patentirani klerikalci, ki so morali za svoje laži in obrekovanja plačati sto kronc. Toda Vrečko in Pepecunak obračata, Ašič bo pa obrnil! Petek in Dreml pa sta obsojena na vse žive dni — na »Gries am Brenner«.

Iz šmarskega okraja. V zadnji števec »N. Lista« je bilo čitati dopis iz Šmarja, v katerem je g. dopisnik med drugim dokazal, kako neobhodno potreben je za naš okraj živinozdravnik. Pripomniti moramo, da ni ravno toliko kriva premala podpora od strani okrajnega zastopa, kakor le to, da v tem okraju kar mrgoli živinskih mazačev, ki s svojo goljufivo obrtjo spodjedajo obstoj in zaupanje živinozdravniku pri naših le malo razvidnih ljudeh. Saj smo že še ne dolgo tega imeli spretnega živinozdravnika, a iz prej navedenega vzroka ni bilo zanj obstoja v tem okraju. Dokler se torej oblasti ne ganejo in enkrat krepko ne stopijo na prste tem mazačem, ni moči misliti v tem pogledu na zboljšanje razmer. Tak slo-viti »kravji dohtar« se nahaja v ponkovski občini in še baje predsednik c. kr. kmetijske podružnice je na Ponikvi: Ta mož hodi po celem okraju in je grozno učen, vse ve, vse najbolje zna, vsako(?) bolezen baje ozdravi, če le vrage ni; kako pa razume ta posel, ve povedati konjederec, ki je rekel proti nekemu gospodu: »kjer Preležek zdravi, tam gotovo meni v roke pride!« Mi odločno svarimo ljudstvo pred tem in temu enakimi mazači posebno sedaj, ko grozijo razne nalezljive bolezni: Konečno so se oblasti tudi zganile ter zaplenile celo »apoteko« temu glasovitemu »kravjemu dohtarju«, ali vkljub temu se je kmalu potem hvalil, da sme v naprej opravljati to svojo obrt: Ponovno torej svarimo vse kmetovalce šmarskega okraja, da se v slučaju nezgode obrnejo do spretnih živinozdravnikov v Št. Jurju ali Rogatcu, dokler zopet ne dobimo v Šmarje stalnega živinozdravnika;

Sv. Štefan blizu Šmarja. Letos smo imeli razen preteklih 14 dni prav moko jesen. Kmetje se ubijajo, kadar je količjak vedrega vremena, da jim pot curkoma lije raz čela. Največji križ je bil z otavo. Nekaj je temu krivo slabo vreme, največ pa pomanjkanje delavcev. Vse boljše moči gredo k vojakom, še več pa v tujino. Nekateri gredo zaradi boljšega plačila, največ pa zaradi zabave, ker v domači fari ni nikakšne zabave. In tega so si stariši sami krivi; da ne govorim splošno, so tudi nekateri, ki spoznajo, kaj mladini najbolj diši, in to je zabava. Kje pa se najde zabava? Ali ne v čitanju dobrih knjig in dobrih poučnih časopisov? Bo pa morda kdo rekel ali vprašal, kje naj pa denarja dobimo, časopisi vendar stanejo novce. Temu se tudi lahko opomore, naročite si skupno in tako ne pride veliko na enega. — Najboljše bi pa bilo, kar že precej kmetov in mladeniči kakor tudi mladenke želijo, da bi se ustanovilo

staje jo ima tirjati, vse torej, kar je potrebno za natančno nadzorstvo dohodkov. Dohodki iz voznine za brzovozno blago se nadzorujejo na popolnoma isti način. Če prehajajo pošiljatve na železnice drugih uprav, vzame uradnik za to pripravljene listine in zabeleži vozno ceno za vsako prizadeto železnico posebej ali za vse skupno, kakor je med upravami dogovorjeno. V ostalem se pa vse vrši tako, kakor pri pošiljativah med postajami ene uprave. Seveda morajo ob koncu meseca kontrole dohodkov prizadetih železnic med seboj obračunati, kolik je skupiček iz voznine od blaga, ki je prehajalo, predno je dospelo na svoj cilj, z ene na drugo v morebiti še tretjo in četrto železnico. Pri pošiljativah iz ene v drugo državo ozirati se je železnicam tudi na merodajne predpise glede carine. Take predpise oziroma postave ima vsaka država drugačne, kar odgovarja varnostnim, zdravstvenim, trgovskim, obrtnim in političnim odnošajem dotičnih držav. Avstro-Ogerska, Bosna, Hercegovina in kneževina Lichtenstein tvorijo glede carine enoto zase, ker imajo iste predpise. — Ker je torej, kakor smo zgoraj videli, kontrola dohodkov o vsaki pošiljativi takorekoč po uposlanih listinah obveščena, se vozna cena v takih slučajih zanesljivo lahko tako razdeli, da ni oškodovana nobena prizadetih železnic in tudi carinski uradi prejmejo postavno zajamčen jim delež v prilog države, za katero poslujejo. — Da se vseh važnejših oddelkov uprav večjih železnic dotaknemo, ozreti se nam je še na pododdelek, ki oskrbuje razne potrebščine za druge oddelke. Take potrebščine so n. pr. tiskovine, potem razna orod-

ja, ki se potrebujejo pri vzdrževanju železnic, nadalje orodja, ki jih rabijo po postajah za nakladanje in razkladanje tovorov. Ta oddelk preskrbuje vse druge oddelke s svečavo, torej s svetilkami, petrolejem in oljem, česar se osobito po postajah porabi neverjetno mnogo. Večje postaje rabijo mesečno do 40 q petroleja in do 20 q drugega svetilnega olja, s čimer se sleherni dan napolni 500—800 in več svetilk. Ta množina se bode čedalje bolj manjšala, čim bolj prodira plinova in posebno v novejšem času električna razsvetljava. Osebné vozove že vseskoj uravnavajo za plinovo in že celo električno razsvetljava.

Pri vrhovnih upravah večjih železnic nahajamo tudi posebni oddelk za študije. Bavi se s proučevanjem naprav tujih železnic v tehničnem, gospodarskem in pravnem oziru. Z ozirom na okolnost, da je na sleherni postaji načelnik primoran vsako leto dvakrat vse mu podrejeno osebje, izvzemši uradnike, v tem, kar jim je vedeti potrebno, izprašati oziroma poučiti, se tudi lahko člani omenjenega oddelka prepričajo, če je vse osebje dovolj izvežbano v svojem poslu. Vsekakor pa je naloga oddelka za študije v določenih rokih vse uradnike glede njih sposobnosti preskušati, jih na popolnitev njih znanja opominjati ter o uspehih teh skušenj poročati tistemu vrhovnemu oddelku, kateremu so izprašani uradniki podrejeni.

Vsakdo lahko uvidi, da se uprava železnic, kakoršno smo pokazali, ni kar čez noč razvila, marveč se je k temu potrebovalo mnogo časa. Le razne okolnosti in potrebe so jo silile, se razviti do

tega viška. Nikakor pa ne gre misliti, da te železnice oziroma njih uprave nimajo med seboj nikake zveze. Prav v času, ki je bil razvoju železnic v Avstriji nenaklonjen, so se začele združevati uprave železnic v Pruski. Začutile so isto potrebo, iste nedostatke. Spoznale so, da se da le potom združitve, potem skupnega posvetovanja in enotnega postopanja lastno korist povečati, obenem pa tudi pospeševati udobnost ljudstva, ki se poslužuje železnic. Društvo, ali bolje zveza železniških uprav, ki je kmalu za tem oživila, je bila prvotno omejena samo na Prusko, toda že l. 1847. so se združile vse nemške železnice. Danes je prav malo železnic, ki bi ne spadale k tej združitvi. Od zveze odobrene naprave napile so vse združene železnice k enotnemu poslovanju. Jednakomernost se osobito nanaša na sprejemanje oziroma izključenje brzovoznega ali tovarnega blaga pri transportu, na rok, v katerem ima blago na svoj cilj dospeti, kako mora biti blago proti zunanjim vplivom zavarovano itd. Zveza nemških železniških uprav vzdržuje od l. 1861. svoje glasilo, ki prinaša poleg vesti, nanašajočih se na železnice, pošte in mornarstvo, tudi članke tehnične, pravne in narodnogospodarske vsebine. Ne da bi bile kakorkoli v zadržništvu ovirane, imajo avstrijske železnice kakor ogerske za enako postopanje posebne predpise, združene v takozvanem obratnem reglemaju. Vsebinska te knjige je v obeh državnih polovicah jednaka, edino s tem razločkom, da knjigo izdaje v Avstriji c. kr. železniško ministerstvo, na Ogorskem pa kr. trgovinsko ministerstvo kot vrhovna oblast ogerskih železnic. (Sledi.)

bralno društvo ali vsaj ljudska knjižnica za Sv. Štefan. V vsaki še bolj majhni fari kakor je naša so že marsikatera društva ustanovljena, in ni jim žal, tako tudi vas, sv. Štefančani ne bo. Stariši, pustite vaši mladini vsaj to zabavo in ne odtegujte jim prepotrebnega čtiva. Tudi č. g. župnika prosimo za pomoč in da se v nedeljo 30. t. m. po večernicah tudi udeležijo zborovanja, ki se bo vršilo v šolskem poslopju. Stariši, tudi vi se v veliki množini udeležite.

Zibika. Tukajšnji živinorejci smo res pomilovanja vredni, kajti vina se še pri nas, akoravno letos ne v toliki množini, kakor lansko leto, mnogo pridelja; letos pa je tudi boljše in dražje, kupci nam že most po 44 v. ponujajo. Pa kaj nam vse to pomaga, če ga pa ne moremo do železnice spraviti. Ako ga že iz Zibike spravimo, pa običimo v Ločnico, tam je namreč taka cesta, da voznik skoraj ne more praznega voza iz jarkov spraviti. Gospod župan Sivka v Šentvidu, dobro bi bilo, ko bi se malo zganili v Vaši vseomogočnosti z Vašega županskega stolca in bi pogledali, kakšne dolžnosti Vas čakajo. Ako se pa te šentvidske ceste Ločnic izognemo in peljemo skozi Sv. Štefan, so pa ceste zopet od Halerja pa do Maroške take, da mora voznik, kateri po tej cesti vozi, četverico imeti, ako hoče prazen voz iz blatnih jam spraviti. To je pa že skrajni škandal za tako slovečo občino kakor je Sv. Štefan. G. župan, ali Vas ni sram, da imate v Vaši občini tako zane-marjene ceste, ali je občina, v kateri vladate, res tako zapuščenca, in prebivalci tako nevedni, da se nič ne pritožijo, ker morajo živino tako trpinčiti; ali nič davka ne plačujejo? — Kadar boste ceste popravili, se Vam bomo pa prišli vsi zibiški vinorejci kakor tudi drugi vozniki častno zahvaliti.

Zibiški voznik.

v Uzmovlč. Hlapec Anton Kurmanšek v Žalcu je ukradel svojemu tovarišu hlapcu 56 kron in zlat prstan. Tudi svojemu prejšnjemu gospodarju v Št. Petru je ukradel iz hleva koce in jermenje. Uzmoviča so zaprli.

Lovska smola. Iz Petrovč nam pišejo: Veleposelnik Ježovnik iz Arje vasi je naročil svojemu lovcu, obč. redarju Žagarju, naj mu ustrelji zajca, ker ga nujno rabi. Žagar je tri dni lovil tega zajca, a ga ni mogel dobiti. Tretji dan pa je prišel domu in komaj se je usedel, je že zavpil nek fant skozi okno: Zajca imate v veži! Psi so namreč prignali nekega zajca in ker se ni mogel nikamor rešiti, je skočil skozi odprta vrata v vežo občinske hiše. Navzoč fant je hitro zaprl vrata in zajec je bil ujet. Ker pa je bil s tujega lovišča, ga Žagar navzlic temu ni mogel izročiti svojemu naročniku. — Pa ne da bi kdo mislil, da ta dogodek ni resničen!

Sirov hlapec. Dne 12. p. m. je peljal hlapec Ant. Kačun iz Žalca na Vransko voz piva. Pred neko gostilno je Kačun ustavil, da se nekoliko okrepča. Med tem je zlezal na voz Martin Lichtenegger, ki je bil precej pijan. Zdaj so konji potegnili ter začeli iti naprej. Takoj je prišel Kačun, ustavil konje ter z bičem začel udrihati po Lichteneggerju, da je bil po obrazu takoj ves krvav. Nato je stopil Kačun na voz ter je vrgel Lichteneggerja z vso močjo na tla, kjer je brez zavesti obležal. Kačun je bil te dni obsojen na šest mesecev ječe.

v Iz Polzele. Šulverajnska šola se je pri nas otvorila 15. tm. seveda brez vsakega komisijonelnega oglada, brez vedenja okrajnega in brez dovoljenja ckr. deželnega šolskega sveta. V novo, še pravkar ometano zidovje hodi naša deca in niti starši, niti za to poklicana oblast se ne zmeni, da bi se ponk zabranil vsaj tako dolgo, dokler se zidovje ne posuši. Nam se zdi vse to čudno. Mogoče je pa dvojno: ali delajo naši nemškutarji s pomočjo „Volksrata“ kar na svojo pest, ne oziraje se na tožadnevne postavnne določbe, ali pa igrajo v to poklicana oblastva s Voksratom lepo tiho pod enim klobukom. Želimo, da se nam to pojasni in pozivljamo slavni okr. šolski svet, naj šolo, ki se je brez dovoljenja otvorila, nemudoma zatvori, dokler ni vse postavno rešeno. **Občani.**

Konjiški okraj.

v Iz Konjic. V zadnjem času se dogajajo slučajji, posebno odkar je vodja ckr. davčnega referata zagrizeni Nemec Fischereder, da se pošiljajo Slovence samonemske tiskovine za napoved osebnih dohodnin, izjave za občno pridobitino, — za rentni in najeminski davek itd. Vkljub temu, da se te tiskovine vračajo in zahtevajo slovenske, se vendar vsiljujejo samonemske. Za sedaj se zavarujemo proti temu nadutemu postopanju in vprašamo ckr. finančno ravnateljstvo, ako mu je znano in se strinja z njim? Pripomnimo, da mož ne zna niti besedice slovenski in vendar „deluje“ v uradu za 90% Slovencev našega okraja — a samo kako? Mož ni zmožen slovenščine in potrebuje tolmača. Izzivati s Südmarkovimi vžigalicami v uradu in heilati seveda zna. Če to ne bo pomagalo, obrnili se bodemo na višje instance potem naših poslancev.

Pri konjiškem okrajnem glavarstvu se bodeta dražbala dne 31. oktobra dopoldne lova občine Bezovica (izklicna cena 233 kron) in občine Oskoško (izklicna cena 30 kron).

v Dekle izginilo. Iz Konjic poročajo, da je iz Sv. Duha pri Ločah dne 12. tm. izginila 13-letna deklica Terezija Raka. Ne da bi bila materi kaj povedala, je izginila z obleko vred in se je menda kam skrila.

Izpred porotnega sodišča v Celju. Dne 20. t. m. se je zagovarjal pred porotniki Fr. Germ iz Skalč konjiškega okraja zaradi posiljenja 78 let stare Barbare Novak in zaradi oskrunjenja osemali devetletne Terezije Z. Obtoženec Germ je posilstvo na Barbari Novak priznal ter je skušal zločin le nekako olepšati. Oskrunstva na Tereziji Z. pa ni priznal. Vendar ni pomagalo, ampak so porotniki po štiriurni obravnavi izrekli, da je Germ obeh zločinov kriv; glede zločina oskrumbe so pa izjavili, da je to hudodelstvo že zastarano. — Po tem pravoreku porotnikov je bil obtoženec Germ obsojen zaradi zločina posilstva na dveletno ječo, glede hudodelstva oskrumbe je bil oproščen.

Brežiški okraj.

v Iz Podsrede. Umrli je 22. tm. Jera Veres, mati našega narodnega župana Avg. Preskarja. Bila je dobra, poštena narodna žena.

Kapele. Vsi izposojevalci, ki imajo še kako knjigo izposojeno, se prosijo, da isto prav kmalu vrnejo. Treba je knjižnico urediti in pregledati. Nekateri knjige predolgo pridržujejo.

Dobova. Mnogo knjig se pogreša v našem bralnem društvu. Izposojene knjige je treba vrniti. Imena izposojevalcev so zabilježena, kakor tudi knjige, ki so si jih izposodili. Bilo bi nam neljubo, če bi bili prisiljeni tirjati. To so namreč oni, ki imajo knjige že več kot eno leto.

Umrli je dne 24. t. m. v Bučah umirovljeni g. župnik Ivan Stanjko v 63. letu svoje starosti. Rojen pri Sv. Jurju v Slov. gor. dne 23. junija 1847, v mašnika posvečen dne 19. avgusta 1875, je služil kot kaplan v Poljčanah, Grižah, Žetalah, pri Sv. Rupertu v Slov. gor., v Vuzenici, v Majšpergu, v Čadramu, kot provizor in župnik v Tinjah in od 1. febr. 1900 kot župnik v Bučah. Dne 1. marca 1910 je stopil zaradi bolehnosti v stalni pokoj.

v Umrli je v Planini minuli ponedeljek logarjeva vdova gospa Roza Adamus.

v Konkurz. Okrožna sodnija v Celju je dovolila konkurz za premoženje Franca Žokalja, ne-protokol. trgovca v Dobovi pri Brežicah. Oskrbnik konkurzne mase je odvetnik dr. Janesch v Brežicah.

Iz Zabukovja. Bogoslovec Jos. Vrečko, dika mariborskega bogoslovja in ponos Zabukovčanov, se je bil na shodu dne 21. avgusta t. l. v Zabukovju malo preveč razkoračil. Spozabil se je celo tako daleč, da je imenoval nekatere člane tamošnjega kraj. šol. sveta „falote“. Posledica temu je bilo zanj neprijetno spoznanje, da tudi bodočemu bogoslovcu ni vse dovoljeno. Moral je namreč pred kazenskim sodnikom v Sevnici skesano obžalovati izbruhe svoje klerikalne bojevitosti. Mora prositi v današnjem „Nar. listu“ gospode, katere je smatral za v prah poteptane, ponižno odpuščanja. Fante jim je res lahko hvaličen, da so mu velikodušno odpustili kazen, katero si je s svojim nepotrebnim nastopom v polni meri zaslužil. Upamo, da ga je ta skušnja izučila, da je najboljšo, če v bodoče molči.

Ptujski okraj.

v Na naslov ckr. okr. glavarstva v Ptuj. Ni dovolj da ležijo pri ptujski šparkasi stotine „Štajerca“ nezavednemu ljudstvu na razpolago, uredništvo ga tudi pošilja raznim cestarjem v razdelitev ob cestah. Ti so ga seveda prisiljeni sprejemati in delati, če hočejo dobivati kruh od nemčurskega okr. zastopa. Do 20 in več iztisov Štajerca dobiva vsak petek tudi kmet (?) Alojz Repa na Ptujski gori. List deli brezplačno in ga vsiljuje svojim gostom on in njegova žena Netka. **Opozorjamo na to nepostavno kolportazo slavno ckr. okr. glavarstvo v Ptuj.** — Enaka pravica za vse!

v Nova podružnica Ciril-Methodove družbe za kraje Polensak, Slov. Lovrenc v Slov. gor. in Sv. Tomaž se ustanovi v nedeljo dne 30. tm. ob 3. uri pop. na Polensaku v gostilni. prostorih g. Lovreca s sled. čim sporedom: 1. Ustanovitev z govorom potoval. učitelja Ciril-Methodove družbe g. Ivana Prekorška iz Celja. 2. Tombola v prid nove podružnice. 3. Prosta zabava z godbo, petjem, šaljivo pošto in konfetijem itd. Čisti dobiček gre v družbine namene. K obilni udeležbi vabi **Pripravljalni odbor.**

v Sadna letina v ptujski okolici je letos srednja. Cene za lepo blago se gibljejo med 12 in 16 vin kg. Na ptujskem kolodvoru je s sadjem zelo živahen promet.

v Obesil se je pri Sv. Urbanu nad Ptujem brivec Karl Pichler iz doslej neznanih vzrokov. Pokopali so ga na tamkajšnjem pokopališču.

Iz Ptuja. 17. okt. t. l. dopoldne so kmečki fantje grozno pretepli posest. sina Franca Čuša iz Kicarja. Težko ranjenega so zapeljali v bolnišnico, pretepače pa naznanili. Ptujskim klerikalcem bi priporočali, da bi raje učili kmečke fante lepših navad v cerkvi in šoli kakor pa hujskali po nepotrebnem ljudstvo proti učiteljstvu.

Sv. Bolfenk pri Središču. Lepe reči se godijo pri nas. Neki večer, ko je bila kuruza v dozorelem klasu, so se čule na Vitani pri neki pobožni hiši harmonike, in ljudje so se shajali kar trumoma. Zbrale so se Marijine device, in plesale so te device, da je bilo kaj. Pozabile so čisto, kaj so gospod mislonar o žgalini pet povedali. Nazadnje pa so se začeli pobožni fantje v tej pobožni hiši z noži »štohati«. Jaz pa sem si mislil: ali bi ne bilo pametno, če bi si naše Marijine device dale napraviti znake kot malo harmoniko, naši fantje pa takšne kot male nože. Po teh znamenjih bi se naša klerikalna mladina gotovo najboljšo spoznala. —

Volajov pastir.

Žetale. Ker se govori tu okoli, da sem jaz pisal ono poročilo o našem g. župniku, mi bladovolite, prosim, potrditi, da je to neresnica, in da jaz nisem z dopisom v zvezi. (Potrjujemo! Uredništvo). Smešno je kako so se začeli pod vodstvom novega kaplana naši klerikalci šopiriti. Dobro je eden zavrniti onega, ki se je širokoustil: »mi smo katoliški možje!« Vraga, kaj smo mi svinje? O tem, če je bilo pri nas razdiranje potrebno, ne govorim. V našem društvu imamo same dobre knjige in bogme skoro več klerikalnih ko naprednih. Povem vam, da se Vam Vaši nameni in načrti ne bodo uresničili. Mi bomo delovali še tudi v naprej, kolikor bo v naši moči. Kot izvoljeni predsednik našega starega bralnega društva bom deloval po Gregorčičevem geslu: »Ne samo, kar velewa mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan« — tudi še zanaprej. Vse za blagor našega ljudstva!

Simon Potočnik.

v Nesreča pri stavbi. Pri zgradbi nove šulferajnske šole na Bregu pri Ptuj je padel zidar Anton Simič tako nesrečno z odra, da si je na več mestih polomil kosti. Prenesli so ga v bolnišnico.

v Zopetna zgradba zdravilišča v Rog. Slatin. Deželni stavbni urad je izdelal načrte in proračune za zopetno zgradbo pogorelega zdravilišča. Betonska dela so izročena tvrdki Ašt in komp., zidarska dela pa tvrdki Nasimbenu v Mariboru. Seveda, saj slovenske tvrdke ne eksistirajo! Z deli se takoj prične!

Akademsko ferijalno društvo „Bodočnost“ v Ptuj je sklenilo ustanoviti IV. javno ljudsko knjižnico in sicer pri Sv. Marjeti ob Pesnici.

v Zahvala. Akad. fer. društvu „Bodočnost“ v Ptuj so darovali sledeči gg. Dr. Fran Jurtela, odvetnik v Ptuj, 20 knjig, za javno ljudsko knjižnico na Ptujski gori. Dr. Alojz Kraigher, zdravnik pri Sv. Trojici v Slov. gor. Josip Klemenčič, učitelj, gđ. Henrijeta Berlič, oba pri Sv. Trojici v Slov. gosp., Makso Kovačič, osmošolec v Mariboru in I. Kramberger, posest. v Gočovi, vsak po več knjig za javno ljudsko knjižnico pri Sv. Trojici v Slov. gor. Vsem cenj. darovalcem izreka za njihovo naklonjenost iskreno zahvalo. **Akad. fer. društvo „Bodočnost“ v Ptuj.**

Mariborski okraj.

Umrli je 14. t. m. g. Fran Horvát, učitelj in posestnik pri Sv. Benediktu v Slov. gor. v 63. letu svoje starosti. Rajnemu blag spomin!

v Za četrto zasedanje porotnikov v Mariboru je imenovan predsednikom Ludvik Perko, podpredsednikom pa svetniki višj. dež. sodišča dr. Voušek, dr. Jos. Fraidl in Anton Morocutti.

v Slovensko gledališče v Mariboru. Iz pisarne: 1. novembra 1910, na dan Vseh svetnikov se igra zvečer žaloigra „Mlinar in njegova hči“. Dasi je to že stara igra, vendar se je obdržala na gledaliških odrih in se igra na ta dan po vseh gledaliških odrih z zelo povoljnim uspehom. Začetek je točno ob pol 8. zvečer.

Fala nad Mariborom. V nedeljo, 16. t. m. se je ustanovila Ciril-Methodova podružnica za Selnico ob Dravi in Puščavo. Zborovanje se je vršilo v gostilni gospe Josipine Ilgo na Fali. Mogočna slovenska zastava in veselo streljanje topičev je naznanjalo, da se vrši nekaj posebnega. Zbralo se je krog 50 zavednih Slovencev in Slovencev iz vseh občin, ki spadajo pod delokrog nove podružnice. Zborovanju je predsedoval vrli župan občine Cinžat, g. Hauptman, ki je v prelepih besedah proslavljajal narodno delo Ciril-Methodove družbe in veliki pomen družbinega dela v podravski dolini, ob jezikovni meji. Nadalje so govorili še gg.: Prekoršek iz Celja, Sagaj iz Selnice ob Dravi in Andrej Oset, predsednik Zveze slov. napredne mladine. Pri volitvah so bili izvoljeni za predsednika g. župan Hauptman, za podpredsednika g. Sagaj, posestnik v Selnici ob Dravi, za tajnika g. učitelj Kovačič, za blagajnika gg. Ivan Mesarič in Tomaž Stibler, nadalje še pet odbornikov, trije namestniki in trije pregledniki. Podružnično vodstvo bo svojo nalogo brez dvoma izvrševalo v splošno zadovoljnost. Omeniti moramo pri tej priliki, da se je v naši občini pred nedavnim

časom ustanovila tudi klerikalna »Straža«. Toda na tihem, po ovinkih! Veselico so napovedali, o ustanovitvi niso razglasili ničesar. Ljudstvo je prišlo na veselico, naenkrat se jim vsili podružnica klerikalne »Straže«. Za predsednika so izvolili g. Franca Kormanu v njegovi odsotnosti. Lepo so ga hvalili v mariborskem lističu, toda g. Franc Korman p. d. Štefan je značajan Slovenec in je vsiljeno predsedstvo odklonil. Pač pa je izvoljen v Ciril-Metodovo podružnico, katere ustanovitev se je poprej javno razglasila. Petdeset zavednih Slovencev in Slovenec je prišlo res zaradi ustanovitve na Falo in ne pod kako drugo pretvezo. To je naš ponos in naše veselje. Prepričani smo, da je to znamenje, da se bo število članov do prihodnjega sestanka potrojilo! Pričakujemo kmalu kak sestanek, morebiti kako veselico. Pričakujemo pa tudi, da slovenska zastava s hiše gospe Josipine Ilgo nikdar več ne zgine!

Ljutomerski okraj.

Električna centrala v Ljutomeru. Dne 14. okt. se je vršila pri graječi se trški električni centrali v Ljutomeru lokalna razprava pod vodstvom dr. Faschinga. V trgu se bode najbrže že 1. januarja upeljala električna razsvetljava.

Svinjar. 18 letni zidarski učenec Franc Omulec iz Krabonškega vrha pri Št. Jurju ob Ščavnici je svojo 11 letno sestro večkrat spolno zlorabil. Okrožna sodnija v Mariboru mu je prisodila za to 3 mesece težke ječe.

Slovenjegraški okraj.

v Velenje. Šola v Cirkovcah pri Velenju še ostane do Velike noči radi raznih vzrokov zatvorjena. Z rednim poukom se prične še le o Vel. noči. Mesto šol. vodje je razpisano. — V Plešivcu je nastavljen za začasnega šol. vodja M. Tajnik, učitelj v Šoštanjcu.

Surov hlapec. Hlapec Iv. Marovšek, ki služi pri posestniku Juraču blizu Mislinje, je peljal 14. okt. čistilni stroj za žito pos. Glaserju v Doliču nazaj. Med potjo se je konj ustrašil in prevrnil voz, pri čemur se je stroj poškodoval. Ko se je vrnil hlapec domu, je začel silno pretepiti konja. Gospodar mu je to prepovedal, a sirovi hlapec ga je z železno palico tako nabil, da je nezavesten obležal in bode težko ozdravel. Tudi gospodinja je sunil Marovšek v trebuh. Suroveža so zaprli.

Vestnik

„Zveze slovenske napredne mladine“.

v Iz Št. Jurja ob J. ž. V nedeljo dne 30. okt. popoldne se vrši sestanek šentjurske napredne mladine pri g. Jakobu Mastnaku, po dom. Zajcu v Lokarjih. Somišljeniki in somišljenice dobro došle!

Gospodarski paberki.

Če potrosiš po travniku lesni pepel, prikaže se vse polno detelje. Ugibal bo morda marsikateri, češ, kako je to mogoče, saj vendar sem potrosil le pepel, nisem pa sejal deteljnega semena. Če natančno preiščeš travno rušo, opaziš na njej skoraj povsod vse polno mladih deteljnih rastlinic, katere so zaostale v razvoju, ker niso našle v zemlji za razvoj potrebnih snovi, kakor kalija, fosforove kisline in včasih tudi apna. Ker pa se nahajajo te snovi v lesnem pepelu, zato se te rastlinice čvrsto razrastejo, kakor hitro potrosiš travnik s pepelom.

Ko se rabi kompost za gnojenje, se v praksi čestokrat greši, ker se rabi za gnojenje premlad kompost. Za gnojenje vrtov, travnikov in polja se sme rabiti le 2 ali 3 leta star kompost, zato naj vsakdo, ki kompost napravlja, skrbi za to, da bo imel več kupov, tako da bo imel vsako leto za gnojenje star kompost na razpolago. Kdor ni rabil za napravljanje komposta mnogo apnene zemlje ali pa kakega drugega apnenega materiala, naj primeša kompostu v prah razpadlo živo apno. Pazi naj se pa, da ne pride apno naravnost s hlevskim gnojem v dotiko, sicer ubeži iz gnoja amonijak.

Ali je gnojilca za lucerno slabo gnojilo? Gnojilca je predvsem dušičnato in kalijevo gnojilo. Lucerna pač potrebuje dušika in kalija, vendar je kot strošnica sposobna okoristiti se z dušikom iz zraka. Najvažnejša redilna snov za lucerno je fosforova kislina, in zato je prav, če ji pognojite s Tomasovo žlindro. Kali iz gnojnice bo istotako lucerni dobro došel. Če pa lucerna z gnojnico še posebej dobi nekaj dušika, ji prav gotovo ne bo škodovalo. Če torej lucerni gnojite s Tomasovo žlindro in z gnojnico, dosežete prav gotovo dober učinek in je nespametno trditi, da bi zaradi gnojnice regrad zadržal lucerno. Gnojilca torej v zvezi s Tomasovo žlindro ni nikakor slaba za lucerno, a z gospodarskega stališča vam veliko bolj priporočamo rabiti jo za gnojenje travnikov, kajti trave ne morejo vzeti dušika iz zraka, zato se jim mora na vsak način dati s katerikoli gnojem.

Kako se ravna pri namakanju in kuhanju bezgovih jagod, da se dobi pristno bezgovo žganje? Pri kuhanju bezzovega žganja se enako postopa kakor pri kuhanju žganja iz vseh drugih cukrenih plodov. Jagode se zmečkajo ter hranijo v zaprti posodi, ki iz nje pač more uhajati ogljikova kislina, ne pa vanjo dohajati zrak, toliko časa v zadosti topli shrambi, da cukrer v jagodah

popolnoma pokipi, oziroma, da dobite priliko žganje kuhati. Iz pokipele žonte se potem žganje izkuba, kakor n. pr. iz češpelj ali katerega drugega sadja. Zmečkane jagode je najbolje hraniti v sodu, ki seveda ne sme biti do vrha napolnjen in ki se zapre s kipele veho. Če pa nimate kipele veho, pa zadostnje, če luknjo pokrijete z vrečico, napolnjeno s peskom, ker taka vrečica pusti, da odhaja ogljikova kislina, ne pusti pa zraka v sod.

Ali se mora kuhana krma za prašiče soliti in koliko soli naj prasič na dan dobi? Sol je živalim potrebna, a v dobri krmi je je toliko, da ni potrebno krme še posebej soliti. Prasiči ne prenesejo veliko soli, zato moramo pri njih biti previdni. Če so prasiči zdravi, radi jedo in jim jed vidno tekne, potem je najbolje, da jim piče ne solimo. Če je pa krma slaba in prazna ter je prebavljenje slabo, kar se vidi na majhnem teku, potem naj dobi prasič z ozirom na velikost v jedi največ 5—15 g soli na dan.

Kateri način cepjenja je najboljši za breskve in marelice? Marelice se cepijo na svoje divjake, ali na breskve, mandelne in češplje. V naših podnebnih razmerah so marelice na češpljevi podlagi najtrpežnejše. Marelice se cepijo potom okulacije meseca maja z živim popom, poleti po kresu pa s spečim očesom. Cepiti se morejo tudi spomladi s cepiči na katerikoli način, vendar je okulacija najzanesljivejša. — Breskve se tudi najbolj cepijo na češpljeve podloge, in sicer je v to svrhu najboljša vrsta damascenka. Tudi pri breskvi je najboljša okulacija, enako kakor pri marelicah.

Razne novosti.

v Reven grof in bogata princesinja. Princesinja Ida Sulkowska, večkratna milijonarka je prišla radi zapravljenosti pod oskrbstvo. Princesinja je poročena z aradskim advokatom in državnim poslancem, s katerim pa je sodnijsko ločena. Nedavno se je spoznala z grofom Smetnikovim. Grof Smetnikow je zelo zadolžen, zato je takoj zasnubil bogato-princesinjo. Oskrbnik grofice pa neče dovoliti poroke, ker je grof popolnoma obubožan.

v Mlada roparska morilca. 16 letni mizarski učenec Avgust Winkler iz Sv. Hipolita in 18 letni kovaški učenec Ivan Sekura z Dunaja sta v Sv. Hipolitu napadla 67 letnega raznašalca kruha A. Weningerja, ga umorila ter mu odvzela denar. Po umoru sta se morilca vlegla v jarek ob cesti ter čakala nadaljne žrtve. Mimo je prišel nek italijanski delavec, katerega sta cestna tolovaja takoj napadla. Ker je Italijan kričal, mu je pritekel na pomoč bližnji gostilničar in sicer ravno v trenutku, ko je nameraval eden morilcev poriniti Italijanu nož v život. Roparja so zaprli.

v Župnik — požigalec. V vasi Pegomas v bližini mesta Cannes na Francoskem so zaprli katoliškega župnika Sperta, ki je osumljen, da je v zadnjih štirih letih zažgal več poslopij in izvršil več predrznih tatvin. Pred štirimi leti je nastal v žagradu požar, ki je bil napravil precej škode. Župnik je zahteval, da mu občina popravi povzročeno škodo, česar pa ni hotela storiti. Da se maščuje župljanom, je župnik začel zažigati njihova poslopja.

v Organizacija poljedelskih delavcev v Italiji je imela začetkom letošnjega leta 378.156 članov. Število je od lanskega leta precej padlo, kajti lani je štela organizacija 405.149 članov. To je posledica izseljevanja iz južne Italije in Sicilije. Na prvem mestu je organizacija v Emiliji s 180.000 članov, potem Lombardija in Apulija s 47.000, Sicilija z 32.000, Beneško s 25.000, Piemont z 11.000 članov.

v Uporni italijanski kmetje. V okolici mesta Campagne Sasso so hoteli imeti kmetje davčne olajšave. Ker se jim želja ni izpolnila, so se obo-

žili s kosami in cepci, zasedli rotovž, pretepli župana, mestne svetnike in uradnike. Intervenirati je morala policija. Mnogo oseb je bilo pri tem aretiranih.

Splošne obč. volitve na Kranjskem. Slovenec poroča: Novi obč. volilni red je stopil v veljavo z dnem razglasitve. Vsled tega je stari volilni red razveljavljen in vse volitve se morajo vršiti po novem volilnem redu. Tudi one volitve, za katere so se predpriprave, razpoložitev volilnih imenikov itd. izvršile še po starem volilnem redu, se morajo izvršiti po novem volilnem redu in se mora vse volilno postopanje na novo uvesti. Tekom leta morajo biti obnovljeni vsi občinski zastopi cele dežele.

Listnica uredništva.

Mozirje, Sv. Barbara v Halozah, Sv. Janž na Vinski gori: Pride vse gotovo prihodnjič, ker za danes prepozno!

Živa potreba

je bila, da je izšla kuharska knjiga o pripravi Pekatet, ker je res primanjkovalo receptov za to. Dobiva se brezplačno pri Prvi kranjski tovarni testenin v Il. Bistrici.

Častna izjava.

Podpisani sem na javnem shodu v Zabukovju dne 21. avgusta t. l. imenoval stavitelje podgorske šole falote. S tem nisem mislil udov takratnega krajnega šolskega sveta v Zabukovju. — Če se pa čutijo gg. Valentin Veber, Josip Lipovšek, Franc Bevc in Anton Eržen kot člani takratnega krajnega šolskega sveta v Zabukovju po teh besedah žaljeni, obžalujem navedeno žalitev in jih prosim odpuščanja.

V SEVNICI, dne 18. oktobra 1910.

248 1

Josip Vrečko.

Kovaškega učenca

sprejme takoj **Janez Steblovnik**, kovaški mojster v Šmartnu, p. Rečica na Paki. 245 3-2

Ostanki

parlasti za ženske cbleke po 20 m. trpežni 10 K, zelo močni 12 K, posebno fini 14 K; platna po 20 m. močnega 8 K, zelo trpežnega 9 K, posebno močnega 11 K, razpošilja narodna veletrgovska hiša

R. Stermeckl v Celju

Razglas.

Prostovoljna razprodaja gozdov v Socki, kateri so bili poprej last Zaloške grajščine se bo vršila

v nedeljo, 30. oktobra.

Prodalo se bo še 3 dele gozda v Temnem grabnu in 8 delov v Brezovem grabnu. Zbirališče v Temnem grabnu. 587 2-1

L. 1911

Ne odlagajte z naročili

na reklamne koledarje za l. 1911, ker so pozneje navadno vse najlepše številke razprodane. — Zahtevajte vzorce v Zvezni trgovini v Celju, katere vam pošljemo franko proti franko vrnitvi.

L. 1911

Trst, dne 22. oktobra 1910: 44, 8, 37, 89, 21.
Line, " " " " 46, 82, 75, 15, 25.

Zahtevajte vzorce!

Barhant, flanele, modno blago, opreme

platno, damast, kanafas itd. same novosti, razpošilja franko izvozna tvrdka

V. J. Havliček in brat v Podčrbradeh na Češkem.

Razpošilja tudi franko po povzetju 1 zavoj 40 m raznovrstnih ostankov od poletnega in zimskega perila v širokosti 1 do 8 metrov samo za 18 K.

Ugodna prilika! Izredno cen! 249 15-1

6 belih

rjuh, zelo debele in zarobljene po 2 m 14 K po 2 1/4 m 16 K, iz domačega lanenega platna po 2 m 18 K, po 2 1/4 m 20 K. razpošilja franko narodna veletrgovska hiša

R. Stermecki v Celju

Nagrobne križe

in svetilke

v veliki izberi, nadalje peči, štedilnike in kurilne opreme priporoča

Peter Majdič, veletrgovina „Merkur“, Celje.

Edina slovenska kislavoda Tolstovrška slatina

je po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskimi kislavodami, je

izborno zdravilo

za katere v grlu, pljučih, želodcu in črevesih, za želodčni krč, zaprtje, bolezni v ledvicah in mehurju ter pospešuje tek in prebavo. Tolstovrška slatina ni le izborno zdravilna, temveč je tudi osvežujoča 550 8-4

namizna kislavoda.

Odlikovana je bila na mednarodni razstavi v Inomostu 1896. leta in na higijenični razstavi na Dunaju 1899. leta.

Naroča se pri oskrbništvu Tolstovrške slatine pošta Guštanj (Koroško), kjer se dobe tudi ceniki in prospekti.

Del čistih dohodkov gre v narodne namene.

Slovinci! Svoji k svojim! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska gostilna naj ima le edino slovensko kislavodo.

Št. 43440
II. 5793

Razglas.

Štajerski deželni odbor je sklenil, v svrhu dobrega podučanja viničarjev o obdelovanju ameriškanskih trt, o gojenju drevesnic, kakor tudi o novonasajenju drevesnic, prirediti tudi v letu 1911 na vsaki sledečih šol samostojni viničarski tečaj in sicer na:

1. Deželni sadjarski in viničarski šoli v Mariboru,
2. viničarski šoli v Silbergu pri Lipnici,
3. " " " " Gornji Radgoni,
4. " " " " Skalicah pri Konjicah.

Ti tečaji se otvorijo s 15. februarjem 1911 in se končajo s 1. decembrom 1911. Sprejelo se bo:

v Mariboru	14
v Gornji Radgoni	16
v Lipnici	26
v Skalicah pri Konjicah	12

sinov posestnikov in viničarjev.

Ti imajo na imenovanih tečajih prosto stanovanje, vso hrano in dobijo mesečne odškodnine 8 K.

Poduk je v prvi vrsti praktičen in le toliko teoretičen, v kolikor je to potrebno za samostojne viničarje.

Ob sklepu tečaja dobi vsak udeleženec spričevalo o svojih zmožnostih.

V svrhu sprejema v te tečaje morajo vpsolati prosilci nekolikovane prošnje na štajerski deželni odbor najkasneje do 6. januarja 1911.

V prošnjah se naj navede, v kateri izmed gori imenovanih tečajev želi biti sprejet prosilec.

Prošnji se naj priloži:

1. Izkaz o dovršenem 16. letu.
2. Spričevalo o obnašanju, katero potrdi župni urad.
3. Zdravniško spričevalo, da nima prosilec nalezljive bolezni.
4. Odpustnica iz ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati, da ostanejo pri tečaju nepretrgoma od 15. februarja do 1. decembra 1911 ter da se v vsem podvržejo kmetijskim strokovnim organom.

Gradec, 7. oktobra 1910.

Od štajerskega deželnega odbora
Edmund grof Attems l. r.

Iv. Jax & sin, Ljubljana Dunajska cesta šte. 17

336 52-22

Priporočata svojo bogato zalogo

šivalnih strojev
za rodbino in obrt.
Pisalni stroji „Adler“.
Vozna kolesa.
Ceniki zastonj in franko.

297 —31

Šubičeva slika

Franceta Prešerna
ter Groharjev

∴ Primož Trubar ∴

v okvirju ali brez okvirja se dobijo v Zvezni trgovini
v Celju. Velika zaloga najrazličnejših svetlih in moder-
nih slik. Portreti slavnih pisateljev, muzikov itd. Ceniki
na zahtevo franko.

Pošne hran. račun št. 54.366.
— Telefon št. 48. —

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruge ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure
*** dopoldne. ***

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun ***** glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih *****

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta
izdeluje vse različne vrste obutal v mo-
dernih fazonah in po solidnih cenah. V
zalogi ima tudi zgotovljeno obutev.

Gramofon za 3 K

na mesec dobi lahko vsakdo s
6 ploščami in 200 iglami vred
za 36 K; gramofon je izvrsten,
torej nobena igrača; jamstvo 2 leti.
Ravnokar so izšle **nove** velike
slovenske plošče, komad po 3 K;
istotam se dobijo nove plošče od
2 K do 6 K ter najboljše igle
1000 po 1'80, 2 in 3 K, kakor
tudi vsi večji gramofoni po jako znižanih cenah;
stari gramofoni in drugi godbeni automati se za-
menjajo za nove gramofone. Za 4 stare plošče
damo eno novo. — Prosimo zahtevajte cenike.

Zinauer & Co., Sv. Jakob v
Slov. gor.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivega, dobrega, puljenega
2 K, boljšega 2 K 40 h; prima pol-
belega 2 K 80 h; belega 4 K;
belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg
veličnega, snežnobelega, pulje-
nega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha,
sivega 6 K; 7 K; belega, finega
10 K, najfinjši prsi puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg,
dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nan-
kinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 zglavni-
koma, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen z novim,
sivim, jako stanovitnim puhastim posteljinim perjem 16 K;
napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K,
14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h, 4 K. — Pernice
200 cm dolge, 70 cm široke K 13—, 14'70, 17'80 in
21—; zglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4'50, 5'20,
5'70; podpernica iz močnega rižastega gradlila. Razpošiljanje
po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj
ali samenjati franko. Za neugajoče se povrne denar. —
Cenovnik zastoj in franko. 458 50-12

S. Benisch, Deschenitz, šte. 199, Šumava, Češko.

Na debelo!

Priporoča se

Na drobno!

edina narodna trgovina

galanterijskega, norimberškega in modnega
blaga, kakor tudi nagrobnih vencev ter igrač

Celje Prica & Kramar Celje

Graška in Krožna ulica.

511 35-15

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatnino v
„Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber **novosti**, zlatih in srebrnih
veržic, priveškov, dolgih zaponk, zapestnic,
uhanov, prstanov, gospodskih in damskih
ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov
v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d.
Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Nagrobne

vence

v raznih velikostih in cenah s
trakovi in brez trakov ima v
zalogi

Zvezna trgovina
v Celju.

Naročila se izvršujejo z obratno
pošto. — Brzojavni naslov:

Zvezna trgovina, Celje.

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,
lastnik parne žage na Lavi pri Celju
prevzame vsakovrstna

stavbena zlasti tesarska dela.